

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

**Sprawozdanie roczne
2019**

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

Sprawozdanie roczne 2019

Spis treści

Wprowadzenie	4
Podsumowanie 2019 r.	7
Najważniejsze zagadnienia	9
2.1 Odpowiedzialność w procesie decyzyjnym UE	10
2.2 Przejrzystość lobbingu	12
2.3 Dostęp do dokumentów	13
2.4 Prawa podstawowe	13
2.5 Kwestie etyczne	15
2.6 Agencje i inne organy UE	15
2.7 Zamówienia i dotacje unijne	16
2.8 Udział obywateli w kształtowaniu polityki UE	17
Komunikacja i współpraca	18
3.1 Komunikacja	19
3.2 Relacje z instytucjami UE	20
3.3 Europejska Sieć Rzeczników	23
3.4 Nagroda za dobrą administrację	27
Rozpatrywanie spraw i skarg: jak służymy społeczeństwu	29
4.1 Rodzaj i źródło skarg	30
4.2 Przeciw komu?	36
4.3 W związku z czym?	37
4.4 Uzyskane wyniki	38
4.5 Zastosowanie się do propozycji Rzecznika Praw Obywatelskich	41
Wybór Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich	42
Zasoby	44
6.1 Budżet	45
6.2 Korzystanie z zasobów	45
Kontakt z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich	46

Wprowadzenie

Z ogromną przyjemnością przedstawiam w niniejszym sprawozdaniu rocznym prace biura Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich prowadzone w 2019 r.

Główną częścią naszej działalności pozostaje rozpatrywanie skarg. W 2019 r. wciąż otrzymywaliśmy liczne skargi od obywateli, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedsiębiorstw i mediów. Myślę, że nie należy tego postrzegać jako oznaki słabości w działaniu administracji UE, lecz wynika to raczej z rosnącej świadomości pracy wykonywanej przez moje biuro oraz wyników, jakie możemy osiągnąć.

Skuteczność rzeczników praw obywatelskich zależy od konstruktywnych relacji z kontrolowanymi przez nich organizacjami. W tym kontekście cieszy mnie trwała współpraca z instytucjami, organami i agencjami UE.

Doceniam w szczególności bieżące wsparcie i konstruktywne stosunki z Parlamentem Europejskim i Komisją Petycji. W styczniu 2019 r. Parlament znaczną większością głosów poparł sprawozdanie specjalne dotyczące odpowiedzialności Rady oraz jej przejrzystości legislacyjnej.

Jak już wspomniałam, uważam, że kwestia ta ma zasadnicze znaczenie dla wiarygodności UE. Dzięki zwiększeniu przejrzystości procesu stanowienia prawa łatwiej będzie rozwiązać mity, według których rządy krajowe lub państwa członkowskie jedynie przyjmują prawo tworzone w Brukseli.

Mimo że Rada musi jeszcze wdrożyć zalecenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym, wśród rządów państw członkowskich rośnie poparcie dla większej przejrzystości w pracach organów ustawodawczych Rady.

Na podstawie tych doświadczeń rozpoczęłam kilka dodatkowych, szczegółowych postępowań wyjaśniających, odnoszących się do unijnego procesu kształtowania polityki i prawa. Dotyczyły one: tego, jak Eurogrupa postępuje z dokumentami opisującymi swoją pracę i czy są one dostępne dla ogółu społeczeństwa; braku przejrzystości przy podejmowaniu przez rządy państw członkowskich w Radzie rocznych decyzji w sprawie kwot połowowych; braku publicznego dostępu do stanowisk przyjmowanych przez władze krajowe w unijnym Komitecie zajmującym się narażeniem pszczoł na pestycydy.

Czynimy dalsze postępy w zwiększaniu efektywności rozpatrywania skarg składanych do biura. Skrócił się średni czas trwania postępowań wyjaśniających, a w przypadku skarżących sprawdza się procedura przyspieszona dotycząca wniosków o udzielenie dostępu do dokumentów.

Emily O'Reilly, Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich.

W kwietniu byliśmy gospodarzami dorocznej konferencji Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Obywatelskich. Konferencja odbyła się w Parlamencie Europejskim, a jej głównym tematem – przed wyborami europejskimi – było to, jak zwiększyć zaangażowanie obywateli w proces demokratyczny.

W czerwcu z przyjemnością ogłosiłam zwycięzców drugiej edycji nagrody za dobrą administrację. Do nagrody nominowano 54 inspirujące projekty z głównych instytucji UE, a także z wielu agencji i innych organów. Główną nagrodę za dobrą administrację otrzymały zespoły Komisji Europejskiej, które pracowały nad unijną inicjatywą na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi i zwiększenia wiedzy o tym problemie.

Ujęte w tym krótkim spisie działania podejmowane przez moje biuro w 2019 r. są szczegółowo opisane w poniższym sprawozdaniu. Jest to również sprawozdanie końcowe mojej pierwszej kadencji na stanowisku Rzecznika Praw Obywatelskich. Jestem zaszczycona, że Parlament Europejski wybrał mnie w grudniu na drugą kadencję.

W 2020 r. będę opracowywała strategię na ten okres sprawowania urzędu Rzecznika. Ogólna tematyka naszej pracy pozostanie przy tym bez zmian – kontynuowanie działalności na rzecz obywateli Unii oraz zapewnienie funkcjonowania instytucji UE zgodnie z najwyższymi standardami administracyjnymi, przy jednoczesnym promowaniu przejrzystości i zasad etycznych.

Emily O'Reilly

1

Podsumowanie 2019 r.

1 Styczeń

[Parlament Europejski popiera wnioski Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące przejrzystości legislacyjnej Rady](#)

7 Lipiec

[Decyzja w sprawie sposobu prowadzenia przez Europejską Agencję Leków spotkań z przedsiębiorstwami farmaceutycznymi](#)

2 Luty

[Rzecznik chwali przejrzystość w działaniach UE dotyczących brexitu](#)

8 Sierpień

[Europejska Służba Działań Zewnętrznych zgadza się na udzielenie rozszerzonego dostępu do informacji o organie doradczym Global Tech Panel](#)

3 Marzec

[Rzecznik przedstawia propozycje dotyczące sposobów poprawy wdrażania przez instytucje UE zasady „drzwi obrotowych”](#)

9 Wrzesień

[Sprawozdanie roczne 2018 zostaje przedłożone Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego](#)

4 Kwiecień

[Konferencja Europejskiej Sieci Rzeczników w Brukseli](#)

10 Październik

[Rzecznik Praw Obywatelskich zwraca się do Rady o aktywną i przejrzystą postawę w odniesieniu do dokumentów dotyczących ustalania rocznych kwot połowowych](#)

5 Maj

[Doroczna konferencja prasowa – uwaga skoncentrowana na przejrzystości procesu decyzyjnego w państwach członkowskich](#)

11 Listopad

[Rzecznik Praw Obywatelskich przemawia na konferencji z okazji 10. rocznicy przyjęcia Karty praw podstawowych Unii Europejskiej](#)

6 Czerwiec

[Nagroda za dobrą administrację dla Komisji Europejskiej za strategię na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi](#)

12 Grudzień

[Wybór Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich](#)

2

Najważniejsze zagadnienia

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich pomaga obywatelom w sprawach związanych z działalnością instytucji, organów i agencji UE. Zakres spraw jest szeroki: od braku przejrzystości w procesach decyzyjnych i odmowy dostępu do dokumentów, przez przypadki naruszania praw podstawowych, po kwestie umowne.

2.1 Odpowiedzialność w procesie decyzyjnym UE

Aby obywatele Unii mogli właściwie korzystać ze swojego demokratycznego prawa do uczestnictwa w procesie decyzyjnym UE i aby decydenci ponosili odpowiedzialność za swoje działania, procedury legislacyjne muszą być wystarczająco przejrzyste.

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich opracowała szereg **zaleceń** dla Rady Unii Europejskiej, aby zwiększyć przejrzystość procesu legislacyjnego Rady. Parlament Europejski poparł wnioski Rzecznika Praw Obywatelskich znaczną większością głosów na początku 2019 r. Postępowanie wyjaśniające i poparcie dla niego stanowiły motywację do dodatkowych przemyśleń na temat przejrzystości w Radzie. Przewodziło w tym dziesięć państw członkowskich, które poparły stworzenie międzyinstytucjonalnej legislacyjnej bazy danych, zaproponowały aktualizację wytycznych dotyczących oznaczania dokumentów jako „z ograniczonym publicznym dostępem” oraz zasugerowały aktywne publikowanie wyników negocjacji dotyczących projektów aktów prawnych. Rzecznik **z zadowoleniem przyjęła** nieformalny dokument i stwierdziła, że „należy dostrzegać powiązanie między brakiem zrozumienia i zaangażowania obywateli, z jednej strony,

a wynikającym z niego brakiem zaufania, z drugiej strony – taka sytuacja może prowadzić do antyunijnych postaw”.

Tematem kilku postępowań wyjaśniających Rzecznika Praw Obywatelskich był sposób podejmowania przez rządy krajowe decyzji w Brukseli. W następstwie **skargi** złożonej przez francuską organizację społeczeństwa obywatelskiego POLLINIS Rzecznik zwróciła się do Komisji o udostępnienie stanowisk państw członkowskich w sprawie wytycznych dotyczących oceny zagrożeń dla pszczół związanych z pestycydami. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności sporządził w 2013 r. wytyczne, lecz nie zostały one jeszcze przyjęte z powodu braku porozumienia wśród organów krajowych. Rzecznik zwróciła uwagę, że zapewnienie szerszego dostępu do takich dokumentów jest niezbędne, aby obywatele Unii mogli korzystać z przysługującego im traktatowego prawa do uczestnictwa w procesie demokratycznym UE. Komisja odmówiła zastosowania się do propozycji Rzecznika, ale stwierdziła, że będzie nadal analizować sposoby

European Ombudsman

Risk assessment of pesticides on bees - public access to Member State positions: we have received over 400 messages in support of our inquiry.

We appreciate the encouragement!

Following reply from @EU_Commission, we are considering next steps.

<https://europa.eu/!mN68Xq>

Ocena związanych z pestycydami zagrożeń dla pszczół – publiczny dostęp do stanowisk państw członkowskich: otrzymaliśmy ponad 400 wiadomości z poparciem dla naszego postępowania wyjaśniającego. Dziękujemy za wsparcie! Po otrzymaniu odpowiedzi Komisji Europejskiej rozważamy kolejne kroki.

European Ombudsman

@mariofcenteno agrees to improve #Eurogroup #transparency after our request.

We welcome that he will make public:

- ✓ agendas well ahead of meetings
- ✓ more info in summing-up notes
- ✓ Euro Working Group meeting dates
- ✓ ...

More: <https://europa.eu/!GU99mp>

Przewodniczący Eurogrupy Mário Centeno przyjmuje nasz wniosek i zgadza się zwiększyć przejrzystość w prowadzonej przez siebie instytucji.

Z zadowoleniem przyjmujemy, że upubliczniane będą: porządki obrad z zachowaniem odpowiedniego wyprzedzenia, obszerniejsze informacje w podsumowaniach, daty posiedzeń Grupy Roboczej Eurogrupy...

dalszego zapewniania przejrzystości w takich decyzjach. Rzecznik zamknęła sprawę, potwierdzając swoje ustalenie, że doszło do niewłaściwego administrowania, oraz zapowiadając, że nadal będzie ściśle monitorować czynione postępy.

W następstwie skargi złożonej przez organizację pozarządową ClientEarth Rzecznik **zwróciła się** do Rady o udostępnienie urzędowych dokumentów dotyczących rocznych decyzji państw członkowskich w sprawie kwot połowowych. W decyzjach tych określa się całkowite dopuszczalne połowy (TAC) niektórych stad ryb na północno-wschodnim Atlantyku. W swojej ocenie sprawy Rzecznik napisała, że aby zapewnić odpowiedzialność, „społeczeństwo powinno mieć dostęp do różnych omawianych opcji i stanowisk”.

W połowie 2019 r. Rzecznik Praw Obywatelskich zwróciła uwagę na organy przygotowujące posiedzenia Eurogrupy, na których spotykają się ministrowie finansów państw strefy euro. Poprosiła przewodniczącą Eurogrupy Mária Centeno o bardziej ambitne podejście do przejrzystości w ramach Grupy Roboczej Eurogrupy. W odpowiedzi ministrowie finansów państw strefy euro uzgodnili, że projekty porządków obrad Eurogrupy będą publikowane z większym niż poprzednio wyprzedzeniem, a pisemne podsumowanie posiedzeń będzie bardziej szczegółowe.

Zgodzono się też na to, aby publikować daty posiedzeń Grupy Roboczej Eurogrupy oraz aby na jej stronie internetowej zamieszczać więcej informacji o jej działalności.

Do zadań Rzecznika Praw Obywatelskich należy między innymi pilnowanie, aby utrzymywano przyjęte standardy oraz faktycznie realizowano zobowiązania organów w zakresie poprawy określonych obszarów ich działalności. Może to się odbywać w drodze postępowań wyjaśniających wszczynanych na podstawie wnoszonych skarg bądź w drodze samodzielnie podejmowanych inicjatyw Rzecznika w odniesieniu do poprzednich postępowań wyjaśniających.

Przykładem mogą tu być prace Rzecznik Praw Obywatelskich dotyczące grup ekspertów udzielających Komisji specjalistycznych porad w różnych obszarach polityki. W 2017 r. Rzecznik Praw Obywatelskich przeprowadziła poszerzoną analizę stosowanego przez Komisję systemu grup ekspertów, a analiza ta doprowadziła do znacznej poprawy przejrzystości. Mimo to Rzecznik otrzymała później skargę dotyczącą udostępnionych przez Komisję informacji o Komitecie programowym ds. przyszłych badań nad obronnością (As-If Programme Committee for Defence Research), który doradza Komisji w kwestii badań nad obronnością. Skarżący – organizacja pozarządowa Vredesactie

European Commission

Transparency in the #Brexit negotiations is one of our priorities.

@EUombudsman has commended our work including the publication of 100+ negotiating documents, making @MichelBarnier's calendar publicly available, and meeting only registered lobbyists.

<https://ombudsman.europa.eu/en/press-release/en/109859...>

TRANSPARENCY IN THE BREXIT NEGOTIATIONS:

60+ speeches, 100+ negotiation documents published

written replies to 10,000+ citizen enquiries

30 meetings with national Parliaments

150+ events for EU citizens in 50+ locations across the UK

650+ stakeholder meetings visits to all member states during negotiations

200+ meetings with the Council and the European Parliament

Do naszych priorytetów należy zachowanie przejrzystości w negocjacjach w sprawie brexitu.

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich pochwaliła nasze prace, w tym publikację ponad 100 dokumentów negocjacyjnych, upublicznienie kalendarza Michela Barniera oraz spotkanie się jedynie z zarejestrowanymi lobbystami.

– twierdziła, że Komisja nie udostępniła pewnych ważnych informacji o tej grupie, na przykład protokołu z posiedzenia oraz uwag uczestników poprzednich posiedzeń. W kontekście prowadzonego przez Rzecznik postępowania wyjaśniającego Komisja dodała do rejestru porządki obrad i protokoły posiedzeń oraz zobowiązała się do unikania opóźnień w przyszłości. Zgodziła się też na przeprowadzenie oceny, które dokumenty referencyjne można zamieszczać w rejestrze.

Rzecznik Praw Obywatelskich zakończyła dwuletnią **inicjatywę** polegającą na monitorowaniu negocjacji w sprawie brexitu, udzielając pochwały za zasadniczo wysoki poziom przejrzystości. Wezwała Komisję i Radę do utrzymania takich standardów w przyszłych negocjacjach dotyczących stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem. Do pozytywnych działań pracującej przy Komisji grupy zadaniowej ds. brexitu należą: publikacja ponad 100 dokumentów negocjacyjnych, upublicznienie kalendarza głównego negocjatora oraz spotkanie się jedynie z zarejestrowanymi lobbystami. Grupa zadaniowa miała przejrzyste procedury robocze, wyznaczone przez Radę Europejską.

2.2 Przejrzystość lobbingu

Rzecznik Praw Obywatelskich – w poszerzonej analizie dotyczącej sposobów wdrażania przez Komisję Europejską swoich przepisów w zakresie efektu „drzwi obrotowych” – stwierdziła niedociągnięcia w niektórych kluczowych kwestiach. W związku z tym sformułowała kilka **propozycji** w celu zapewnienia bardziej usystematyzowanego i skuteczniejszego podejścia do postępowania z byłymi pracownikami przechodzącymi do sektora prywatnego oraz osobami przychodzącymi do Komisji z sektora prywatnego. Celem Rzecznik jest zapobieganie takim sytuacjom, jak prowadzenie lobbingu przez byłych współpracowników bądź niewłaściwy dostęp do informacji poufnych. Komisja zobowiązała się do zastosowania wielu propozycji Rzecznik, na przykład aby osoby przechodzące do sektora prywatnego prosić o więcej informacji o ich docelowej organizacji oraz o bardziej szczegółowe dane dotyczące charakteru ich nowej pracy.

Aidan O'Sullivan

In 2015 @EUombudsman urged @JunckerEU for more transparency on assessments of new Commissioner jobs. Today it was implemented for first time...

<https://ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/60612>

W 2015 r. Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich wezwała przewodniczącego Komisji Europejskiej Jeana-Claude'a Junckera do większej przejrzystości w ocenie stanowisk nowych komisarzy europejskich. Obecnie po raz pierwszy ją zastosowano.

W następstwie skargi przeprowadzono **postępowanie wyjaśniające**, po którym Rzecznik Praw Obywatelskich zwróciła się do Sekretariatu Generalnego Rady Unii Europejskiej o przechowywanie pełnej dokumentacji wszystkich spotkań między lobbystami a przewodniczącym Rady Europejskiej lub członkami jego gabinetu. Stwierdziła też, że członkowie gabinetu przewodniczącego powinni uczestniczyć w spotkaniach lub wydarzeniach z udziałem przedstawicieli grup interesu, jedynie jeśli są oni zarejestrowani w rejestrze służącym przejrzystości.

European Ombudsman

We welcome @eucopresident publication of meetings with lobbyists, however next #EUOCO President should also publish their cabinet's meetings with lobbyists <https://europa.eu/!Yx74PC>

Cieszymy się, że przewodniczący Rady Europejskiej opublikował informacje o spotkaniach z lobbystami; a następnym przewodniczącym Unii Europejskiej też powinien publikować informacje o spotkaniach członków swojego gabinetu z lobbystami.

Rzecznik Praw Obywatelskich zajęła się też przejrzystością „organów doradczych” wpływających na opracowywanie polityki UE. **Postępowanie wyjaśniające** dotyczyło Grupy Osobistości, powołanej przez Komisję w celu doradzania w kwestii tego, jak UE może wspierać badania związane ze wspólną polityką bezpieczeństwa i obrony. Organizacja pozarządowa European Network Against Arms Trade złożyła do Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich skargę dotyczącą braku przejrzystości odnośnie do Grupy Osobistości. Rzecznik ustaliła, że biorąc pod uwagę cel działalności grupy, powinna ona stosować te same standardy przejrzystości co zwykłe grupy ekspertów doradzające Komisji w kwestii polityki. Komisja odniosła się do tego pozytywnie: zobowiązała się do opublikowania porządków obrad, protokołów posiedzeń i uwag uczestników w odniesieniu do poprzedniej grupy oraz oświadczyła, że w przypadku takich grup w przyszłości zastosuje takie same standardy przejrzystości, jakie stosuje się do grup ekspertów.

2.3 Dostęp do dokumentów

Podobnie jak w ostatnich kilku latach postępowania wyjaśniające w większości dotyczą przejrzystości, w tym spraw związanych z dostępem do dokumentów. Podmioty wnoszące skargi poszukują takich dokumentów, jak protokoły posiedzeń czy opinie prawne i dokumenty przygotowawcze. Przy prowadzeniu postępowań wyjaśniających Rzecznik bierze pod uwagę, czy istnieje nadrzędny interes publiczny przemawiający za udzieleniem publicznego dostępu lub czy większe znaczenie mają inne czynniki, na przykład to, że dokumenty dotyczą trwającego postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez instytucję.

Pewien naukowiec [złożył skargę](#) do Rzecznika Praw Obywatelskich po tym, jak Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) odmówił dostępu do niektórych dokumentów dotyczących swoich spotkań w konkretnej sprawie z przedstawicielami branży. Rzecznik rozpatrzyła skargę i ustaliła, że ESMA przechowuje wewnętrzne notatki z tych spotkań i powinien rozważyć ich ujawnienie. Następnie ESMA częściowo ujawnił osiem dokumentów. Rzecznik zwróciła się do ESMA, aby w przyszłości wskazywał, czy ogólnodostępna biblioteka informacji online zawiera szczegółową dokumentację ze spotkań urzędu z lobbystami.

Inna sprawa [odnosiła się](#) do dokumentów dotyczących spotkań komisarz do spraw sprawiedliwości, konsumentów i równouprawnienia płci z lobbystami. Komisja przez sześć miesięcy nie odpowiedziała na wniosek, więc zainteresowany podmiot złożył skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich. Po wszczęciu postępowania wyjaśniającego przez Rzecznika Komisja udzieliła częściowego dostępu do dokumentów, a Rzecznik zamknęła sprawę.

W kilku innych postępowaniach wyjaśniających Rzecznik Praw Obywatelskich ustaliła, że należy udzielić publicznego dostępu do dokumentów, o które wnioskowano. Chodziło między innymi o [opinię prawną](#) Komisji dotyczącą ustanowienia Prokuratury Europejskiej; [sprawozdanie](#) sporządzone przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) – przechowywane przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) – dotyczące tego, jak pieniądze pożyczone niemieckiemu koncernowi samochodowemu Volkswagen przeznaczono na produkcję urządzeń dających mylne wyniki w testach poziomu emisji; oraz o [dokumenty](#) Parlamentu Europejskiego dotyczące korekty listy wydatków, które można pokryć płatnościami z tytułu diet posłów do Parlamentu Europejskiego.

2.4 Prawa podstawowe

Rzecznik Praw Obywatelskich regularnie otrzymuje skargi dotyczące praw podstawowych: odnoszą się one na przykład do nierówności, niedyskryminacji i prawa do bicia wysłuchanym.

Rzecznik zajmowała się [sprawą](#), w której chodziło o to, jak tłumacze ustni i osoby przesłuchujące z ramienia Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) prowadzą rozmowy z osobami ubiegającymi się o azyl. Skarżąca organizacja pozarządowa Advocates Abroad zgłosiła poważne zastrzeżenia do konkretnej rozmowy z osobą ubiegającą się o azyl, która została później deportowana. EASO przyznał, że osoba przesłuchująca w sposób niewłaściwy prowadziła przesłuchanie oraz wystąpiły problemy z tłumaczem ustnym.

W reakcji na tę sytuację EASO oświadczył, że ustanowi mechanizm składania skarg. Rzecznik z zadowoleniem przyjęła to oświadczenie i stwierdziła, że taki mechanizm

należy wprowadzić jak najszybciej. Aby zapobiec podobnym problemom w przyszłości, Rzecznik zwróciła się do EASO, aby bezzwłocznie i systematycznie informował organy krajowe w razie stwierdzenia popełnienia poważnych błędów w trakcie prowadzenia rozmów z osobami ubiegającymi się o azyl.

Przedmiotem kolejnej sprawy był sposób rozpatrzenia przez Komisję Europejską [skargi](#) dotyczącej możliwego naruszenia przez Włochy dyrektywy w sprawie równości rasowej, a także warunków mieszkaniowych Romów. Skarżący, Amnesty International, skierował tę sprawę do Komisji w 2012 r. Następnie Komisja wszczęła procedurę „EU Pilot” w celu zbadania wskazanej kwestii. Po prawie sześciu latach Komisja wciąż nie podjęła decyzji w sprawie wszczęcia przeciwko Włochom formalnego postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego – opóźnienie to skłoniło wspomnianą organizację pozarządową do zwrócenia się do Rzecznika Praw Obywatelskich. Rzecznik stwierdziła,

Dan Merly-Sobovitz

Thank you @EUombudsman for taking a moral stance on equality of #LGBT & #surrogacy children. Unfortunately this Strategic Investigation is too late for my children but I hope it will pave the way for future #RainbowFamilies #LovelsLove

Dziękuję Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich za zajęcie moralnej postawy w sprawie równości osób LGBT i dzieci urodzonych w drodze macierzyństwa zastępczego. Niestety, strategiczne postępowanie wyjaśniające nie będzie już dotyczyć moich dzieci, ale mam nadzieję, że przetrze szlaki na przyszłość.

że opóźnieniu nie brakowało uzasadnienia, jednak wezwała Komisję do jak najszybszego zajęcia stanowiska w sprawie.

W związku z informacjami otrzymanymi od pracowników Rzecznik Praw Obywatelskich skierowała do Parlamentu, Rady i Komisji [pisma](#) z prośbą o przedstawienie polityki wewnętrznej w zakresie praw urlopowych pracowników, którzy stają się rodzicami w drodze macierzyństwa zastępczego. Celem inicjatywy była pomoc instytucjom UE w ochronie nadrzędnego interesu dziecka w ich polityce kadrowej. Pracownicy, którzy zwrócili się do Rzecznika, wskazali na niespójności między różnymi instytucjami UE w zakresie praw urlopowych pracowników, którzy stają się rodzicami w drodze macierzyństwa zastępczego.

Komisja odpowiedziała, że jej standardową praktyką od 2012 r. jest udzielanie *ad hoc* urlopu w wymiarze 20 tygodni, tyle samo co w przypadku pracowników, którzy stają się rodzicami przez adopcję. Zapowiedziała, że zamierza sformalizować tę praktykę. Rada odpowiedziała, że przyjmie rozwiązanie Komisji, natomiast Parlament oświadczył, że może podjąć międzyinstytucjonalny dialog w celu wypracowania wspólnego podejścia do tej kwestii.

W wyniku innego postępowania wyjaśniającego Komisja zmieniła swoją praktykę w zakresie oceny kwalifikacji naukowych. Zmiana była rezultatem [skargi](#) dotyczącej decyzji Komisji o odrzuceniu aplikacji o staż, ponieważ wnioskująca osoba uzyskała licencjat w ciągu dwóch, a nie trzech lat. Gdy postępowanie wyjaśniające było w toku, Komisja dopuściła skarżącego do procedury rekrutacyjnej, a obecnie przyjmuje kandydatów, którzy uzyskali standardowy tytuł licencjata w mniej niż trzy lata.

European Ombudsman

@EU_Commission changed its practice for assessing academic qualifications of #EUtrainees.

Do you have a three-year degree obtained in less than three years? You are now eligible to apply!

Read more about @EUombudsman's decision here: <https://europa.eu/!gu43Yu>

Komisja Europejska zmieniła podejście do oceny kwalifikacji naukowych kandydatów na staż.

Trzyletnie studia ukończyłeś(-aś) w okresie krótszym niż trzy lata? Teraz możesz już wystać swoje zgłoszenie!

2.5 Kwestie etyczne

Unijna administracja publiczna dysponuje wieloma przepisami służącymi zapobieganiu konfliktom interesów bądź naruszeniom innych zasad etycznych. Zadaniem Rzecznika Praw Obywatelskich jest zadbanie o to, aby przepisy te były wdrażane, a także pomaganie instytucjom w uniknięciu jakichkolwiek przypuszczeń, że mogły nastąpić uchybienia natury etycznej.

Organizacja pozarządowa foodwatch złożyła do Rzecznika Praw Obywatelskich [skargę](#) dotyczącą korporacyjnego sponsorowania rumuńskiej prezydencji w Radzie UE. Rzecznik zwróciła się do Rady o rozważenie zmiany jej wytycznych dla państw członkowskich sprawujących prezydencję w Radzie UE, tak aby rozwiązać kwestię prywatnego sponsorowania.

W rezultacie [postępowania wyjaśniającego](#) dotyczącego odmowy przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) udzielenia publicznego dostępu do deklaracji interesów składanych przez kierownictwo średniego szczebla EFSA przyjął nową politykę przejrzystości. W ramach zmienionej polityki deklaracji interesów wszystkich członków kierownictwa operacyjnego są podawane do wiadomości publicznej.

EFSA przystał też na propozycję Rzecznik, aby upubliczniać deklaracje interesów głównego naukowca, starszego koordynatora ds. nauki i starszego doradcy ds. polityki. Rzecznik z zadowoleniem odnotowała, że w EFSA funkcjonuje też odpowiedni system rozpatrywania wniosków o udzielenie dostępu do dokumentów.

Rzecznik Praw Obywatelskich [potwierdziła](#) swoje ustalenie, że w trakcie procesu wyznaczania najwyższego rangą urzędnika Komisji doszło do czterech przypadków niewłaściwego administrowania. Zwróciła się do Komisji o wprowadzenie szczegółowej procedury mianowania Sekretarza Generalnego Komisji w celu uniknięcia ponownego wystąpienia podobnej sytuacji. Procedura powinna obejmować publikację ogłoszenia o naborze oraz umieszczenie tego mianowania w planie cotygodniowego spotkania komisarzy europejskich z takim wyprzedzeniem, aby można je było należycie omówić. Pod koniec 2019 r. Komisja wypełniła zalecenie Rzecznika Praw Obywatelskich: rozpoczęła szczegółową procedurę mianowania na stanowisko Sekretarza Generalnego, obejmującą ogłoszenie o naborze i dokładnie określony harmonogram.

2.6 Agencje i inne organy UE

Rzecznik Praw Obywatelskich przeprowadziła na przestrzeni lat szereg postępowań wyjaśniających z udziałem Europejskiej Agencji Leków (EMA), dążąc do zwiększenia przejrzystości w sprawach dotyczących zdrowia publicznego. Udało się to osiągnąć na przykład w obszarze badań klinicznych. Bazując na skutecznej współpracy z EMA, Rzecznik wszczęła postępowanie wyjaśniające z własnej inicjatywy dotyczące tego, jak EMA postępuje z firmami farmaceutycznymi przed złożeniem przez nie wniosku o zezwolenie na wprowadzenie leków do obrotu. Postępowanie wyjaśniające, które obejmowało również konsultacje publiczne, skłoniło EMA do wprowadzenia środków zwiększających niezależność i obiektywność procesu. [EMA zgodziła się](#) wprowadzić rejestr porad naukowych dotyczących leków objętych procedurą udzielania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu. Porady te będą udostępnione publicznie po zatwierdzeniu danych leków do sprzedaży w Europie. EMA zapowiedziała też, że o ile to tylko będzie możliwe, eksperci, którzy są znacznie zaangażowani w doradzanie firmom farmaceutycznym na etapie przed złożeniem wniosku o zezwolenie na wprowadzenie leków do obrotu, nie będą sporządzać sprawozdania oceniającego EMA w odniesieniu do nowego leku.

The Consumer Voice

Great that @EMA agrees to make scientific advice on medicines more transparent & independent. To truly boost consumers' trust in medicines, reports about interactions between the EMA and pharma companies must go in to the details, as we've asked before (<http://bit.ly/2KR0Nve>)

Wspaniale! Europejska Agencja Leków zgodziła się zwiększyć przejrzystość i niezależność naukowych porad dotyczących leków. Aby faktycznie podnieść zaufanie konsumentów do leków, sprawozdania dotyczące kontaktów między EMA a firmami farmaceutycznymi muszą być – zgodnie z naszymi wcześniejszymi prośbami – bardziej szczegółowe.

Hiszpańskie przedsiębiorstwo złożyło [skargę](#) do Rzecznika Praw Obywatelskich po tym, jak Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA) nie odpowiedziała na pytania zadane przez nie podczas przygotowywania oferty dotyczącej

zamówienia na organizację wydarzenia, a jednocześnie odpowiedziała na pytania innego oferenta. Rzecznik stwierdziła wystąpienie niewłaściwego administrowania i zaleciła, aby ENISA zrekompensowała skarżącemu czas i środki poświęcone na przygotowanie oferty. ENISA przyjęła propozycję Rzecznika i zaproponowała przedsiębiorstwu dobrowolną płatność w wysokości 2 500 euro. Skarżący był zadowolony z takiego rozwiązania, a Rzecznik zamknęła sprawę.

Na Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) złożono [skargę](#) z powodu odmowy udzielenia pełnego publicznego dostępu do dokumentów dotyczących światowego panelu ds. technologii (Global Tech Panel) – organu skupiającego liderów sektora technologicznego, społeczeństwa obywatelskiego i dyplomacji w celu mierzenia się z globalnymi wyzwaniami. Jeden z dziennikarzy śledczych poprosił o dostęp do wszystkich dokumentów dotyczących tego panelu. Choć ESDZ udzieliła dostępu do czterech przedmiotowych dokumentów, to zaciemniła znaczne ich części, więc dziennikarz zwrócił się do Rzecznika Praw Obywatelskich. Rzecznik z zadowoleniem przyjęła reakcję ESDZ, która zgodziła się na ujawnienie tych dokumentów w większym zakresie.

European Ombudsman

We welcome @EU_EEAS decision to grant an investigative journalist increased access to #GlobalTechPanel documents, as a result of one of our inquiries.

<https://europa.eu/!MB76Rn>

Cieszymy się, że wskutek jednego z naszych postępowań wyjaśniających Europejska Służba Działań Zewnętrznych podjęła decyzję o udzieleniu dziennikarzowi śledczemu rozszerzonego dostępu do dokumentów światowego panelu ds. technologii.

2.7 Zamówienia i dotacje unijne

Każdego roku Rzecznik Praw Obywatelskich zajmuje się – zazwyczaj na podstawie ustaleń z kontroli – różnymi sprawami dotyczącymi tego, w jaki sposób Komisja zarządzała finansowanymi przez UE projektami. Jeśli w ramach kontroli zostaje ujawniony jakiś problem, Komisja ma obowiązek odzyskania przyznaných środków finansowych. Czasami jednak z powodu nieporozumień lub błędów w trakcie kontroli odzyskanie środków finansowych nie jest uzasadnione. Rzecznik Praw Obywatelskich może pomóc w znajdowaniu rozwiązań w takich sytuacjach, ponieważ jest uprawniona do kontrolowania wszystkich odnośnych dokumentów.

Jedna z niemieckich firm [zwróciła się](#) do Rzecznika Praw Obywatelskich, gdy Komisja odzyskała od niej około 100 tys. euro. Firma ta uczestniczyła w latach 2010–2014 w finansowanym przez UE projekcie w Namibii. Celem projektu było budowanie zdolności władz krajowych Namibii do zarządzania funduszami i programami UE. Komisja odzyskała środki, gdy kontrola wykazała, że koszty personelu nie kwalifikują się do finansowania, ponieważ niektórzy pracownicy nie mieli odpowiednich kwalifikacji, a inni pracowali w dni wolne

od pracy, z naruszeniem prawa Namibii. Rzecznik Praw Obywatelskich wskazała, że choć umowa zawierała zalecenie, aby pracownicy mieli określone kwalifikacje, nie był to wymóg. Po interwencji Rzecznik Komisja wypłaciła skarżącemu kwotę 97 461 euro.

Inna [sprawa](#) dotyczyła sposobu prowadzenia przez Komisję Europejską kontroli zgłoszonych wydatków w trzech projektach finansowanych przez UE. Komisja poprosiła skarżącego o przedstawienie dodatkowych dowodów na potwierdzenie kosztów personelu i innych działań. Następnie podjęła decyzję o zażądaniu zwrotu kosztów personelu, ponieważ stwierdziła, że dodatkowe dokumenty przedstawione przez skarżącego nie zawierały wystarczająco wiarygodnych informacji. Rzecznik Praw Obywatelskich ustaliła, że reakcja Komisji polegająca na odrzuceniu wszystkich kosztów personelu była nieproporcjonalna. Aby uniknąć podobnych zdarzeń w przyszłości, zwróciła się do Komisji o przedstawienie jednoznacznego wykazu dokumentów, które mogą służyć jako wiarygodne dowody alternatywne, w przypadku gdy system rejestracji czasu pracy wykorzystany przez organizację realizującą projekt

lub zamówienie zostaje później – w trakcie kontroli – uznany za niewiarygodny.

Rzecznik Praw Obywatelskich może również analizować problemy związane z procedurami udzielania zamówień. Jedną taką sprawą dotyczyła procedury udzielania zamówień finansowanych przez UE i zarządzanych przez delegaturę UE w Boliwii. Delegatura poinformowała skarżącego – niemiecką firmę doradczą – że udzielono jej zamówienia, ale że umowa nie zostanie podpisana do czasu upływu obowiązkowego siedmiodniowego okresu zawieszenia. Skarżącego poinformowano, że jeśli z powodu informacji otrzymanych w okresie zawieszenia uzasadnione będzie bardziej szczegółowe zbadanie ofert, to zostanie o tym powiadomiony. Miesiąc później

delegatura poinformowała skarżącego, że wybrała przedsiębiorstwo, którego ofertę pierwotnie odrzucono. Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdziła, że w sposobie oceny przez delegaturę pierwotnie odrzuconej oferty nie wystąpiło niewłaściwe administrowanie. Przyjęła jednak stanowisko, że delegatura powinna była poinformować skarżącego, że podczas okresu zawieszenia otrzymała od innego oferenta informacje, które mogły mieć wpływ na udzielenie zamówienia. Na wniosek Rzecznika delegatura poinformowała, że zrekompensuje skarżącemu czas i środki poświęcone, po okresie zawieszenia, na przygotowanie dokumentów potwierdzających w odniesieniu do oferty.

2.8 Udział obywateli w kształtowaniu polityki UE

Rzecznik Praw Obywatelskich podkreśla istotne znaczenie prawa obywateli do udziału w procesie demokratycznym UE, na przykład przez udział w konsultacjach publicznych lub wyszukiwanie informacji o obszarach polityki lub przepisach prawa. Takie zaangażowanie jest możliwe jedynie wówczas, gdy ludzie mają przekonanie, że unijna administracja publiczna również działa na ich rzecz. To oznacza, że społeczeństwo powinno mieć możliwość skutecznej komunikacji z unijną administracją w 24 językach urzędowych UE.

W tym celu Rzecznik Praw Obywatelskich sporządził projekt wytycznych dotyczących użycia języków na stronach internetowych instytucji UE, na podstawie 286 odpowiedzi udzielonych w ramach ogłoszonych przez nią konsultacji publicznych w tej sprawie. Wytyczne rozesłano do wybranych organów UE w celu uzyskania ich uwag. Większość zapytanych organów udzieliła odpowiedzi przed końcem roku. Rzecznik Praw Obywatelskich zamierza ukończyć te wytyczne w pierwszej połowie 2020 r. Wśród zawartych w nich propozycji są: szczegółowa polityka językowa w instytucjach, możliwość uzyskania przez obywateli odpowiedzi w tym samym języku, w którym napisali do danej instytucji, oraz ewentualne użycie przez instytucje, w miarę możliwości, tłumaczenia maszynowego.

Celem postępowań wyjaśniających prowadzonych przez Rzecznika na podstawie złożonych skarg było też wspieranie realizacji celu polegającego na jak najszerszym używaniu przez instytucje języków urzędowych UE. Mała francuska firma złożyła skargę

European Ombudsman

Our multilingual staff is ready to help you in any of the EU's 24 languages. Happy European day of languages!

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich Europäischer Bürgerbeauftragter
 European Ombudsman Europäische Ombudsmandat Ombudsman Eorpadh
 Evropský Veřejný Ochránce Práv Ευρωπαϊκός Διαμεσολαβητής
 Európska Ombudsmanka Europese Ombudsman
 Provedor de Justiça Europeu Europeiska Ombudsmannen
 Europos Ombudsmanas Euroopan Oikeusasiamies Európai Ombudsman
 Ombudsmanul European Evropski varuh človekovih pravic
 Euroopa Ombudsman Европейский оубдсман Médiateur Européen
 Ombudsman Ewropew Eiropas Ombude Mediatore Europeo
 Defensor del Pueblo Europeo Európska Ombudsmanica

Nasi wielojęzyczni pracownicy są gotowi do pomocy we wszystkich 24 językach UE. Wszystkiego najlepszego z okazji Europejskiego Dnia Języków!

do Rzecznika Praw Obywatelskich, wskazując, że strony internetowe Komisji poświęcone „nowej żywności” – żywności wytworzonej przy użyciu nowych metod – są tylko w języku angielskim. Podczas postępowania wyjaśniającego Rzecznika Praw Obywatelskich Komisja zaczęła tłumaczyć informacje o procedurze wydawania zezwoleń na nową żywność na inne języki. Zmieniono też treść portalu, uzupełniając go o fragment, że zgłoszenia można składać w dowolnym języku UE.

3

Komunikacja i współpraca

3.1 Komunikacja

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich Emily O'Reilly w przedstawionym filmie zachęca do głosowania w wyborach europejskich w maju 2019 r.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich ulepszyło w 2019 r. komunikację internetową dzięki wykorzystaniu swojej strony internetowej do prezentowania skutecznych postępowań wyjaśniających. Najciekawsze z zamieszczanych relacji są regularnie aktualizowane, podawane są również aktualności o poszczególnych postępowaniach wyjaśniających Rzecznika. Dzięki temu obywatele mają dostęp do jasnych informacji o działalności Rzecznika Praw Obywatelskich. Jako przykład można wymienić informacje o działaniach podjętych przez [Europejską Agencję Leków](#) w reakcji na postępowanie wyjaśniające Rzecznika, zwiększających przejrzystość i niezależność porad naukowych na temat leków, oraz [wiadomość](#) z podziękowaniem dla setek osób, które kontaktowały się z Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz wyrażały poparcie i zachętę w odniesieniu do poszczególnych postępowań wyjaśniających.

Rzecznik Praw Obywatelskich zwiększyła też aktywność na Twitterze, LinkedIn i Instagramie. Biuro Rzecznika wykorzystuje media społecznościowe do przekazywania w prosty i ciekawy sposób informacji o tym, co robi, komu pomaga i jakie ma osiągnięcia. W mediach społecznościowych opisywano też rolę Rzecznika Praw

Obywatelskich w bardziej ogólnych kwestiach, takich jak monitorowanie stosowania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, a także wspólnie z innymi instytucjami UE świętowano ważne daty, na przykład 10. rocznicę przyjęcia Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

W 2019 r. najszybciej wzrosła popularność na Instagramie. Liczba odbiorców na tym kanale zwiększyła się w ciągu roku o 47 %. Liczba obserwujących na LinkedIn zwiększyła się o 21 %, a na Twitterze, gdzie biuro ma największą liczbę odbiorców, liczba obserwujących zwiększyła się z 22 600 pod koniec 2018 r. do 26 300 w grudniu 2019 r., tj. o 16 %.

Głównym nieinternetowym wydarzeniem komunikacyjnym jest dla Rzecznika Praw Obywatelskich doroczna konferencja prasowa, na której Rzecznik przedstawia sprawozdanie roczne za poprzedni rok i ogłasza nowe ważne postępowania wyjaśniające. Głównym tematem konferencji prasowej w 2019 r. była przejrzystość procesu decyzyjnego państw członkowskich w Brukseli, w tym decyzja o sporządzeniu sprawozdania specjalnego dla Parlamentu Europejskiego dotyczącego przejrzystości Rady.

3.2 Relacje z instytucjami UE

3.2.1 Parlament Europejski

Parlament Europejski jest ważnym i niezbędnym partnerem Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Parlament wybiera Rzecznika, który odpowiada przed parlamentarną Komisją Petycji. W 2019 r. Parlament Europejski poparł sprawozdanie specjalne Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące przejrzystości Rady, przyjmując stosowną rezolucję znaczną większością głosów w głosowaniu na posiedzeniu plenarnym Parlamentu. Po wyborach w maju 2019 r. rozpoczęła się nowa kadencja Parlamentu Europejskiego. Od tego czasu Rzecznik Praw Obywatelskich spotkała się z przewodniczącym Parlamentu Davidem Sassoli oraz z nowymi europosłami ze wszystkich większych grup politycznych. W 2019 r. Rzecznik wygłosiła przemówienie na sesji plenarnej Parlamentu oraz została zaproszona przez kilka komisji parlamentarnych, przed którymi przemawiała podczas regularnych posiedzeń i specjalnych wysłuchań. W 2019 r. Parlament wybrał na drugą kadencję dotychczasową Rzecznik Praw Obywatelskich Emily O'Reilly. Rzecznik liczy na kontynuowanie owocnych relacji z Parlamentem w 2020 r.

David Sassoli

Congratulations to Emily O'Reilly on her reappointment as [@EUombudsman](#). I look forward to working with her to increase transparency in the EU institutions and build citizens' trust.

Gratulacje dla Emily O'Reilly, która została ponownie mianowana na stanowisko Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Liczę na współpracę z nią w celu zwiększania przejrzystości w instytucjach Unii Europejskiej oraz budowania zaufania społecznego.

3.2.2 Komisja Petycji

Komisja Petycji i Rzecznik Praw Obywatelskich utrzymywały w 2019 r. bliskie robocze relacje w celu dopilnowania, aby obawy społeczeństwa były uwzględniane na odpowiednich szczeblach. Podczas gdy Rzecznik rozpatruje skargi przeciwko instytucjom, organom i agencjom UE, Komisja Petycji zajmuje się petycjami dotyczącymi obszarów działalności UE w całej Europie. Rzecznik Praw Obywatelskich ceniła sobie bliską współpracę z Komisją Petycji poprzedniej kadencji i liczy na współdziałanie z jej nowo wybranymi członkami w nadchodzących latach.

PETI Committee Press

[#EPenary](#) approves joint [@EP_Petitions](#) [@EPInstitutional](#) report on the [@EUombudsman](#) strategic inquiry on transparency in the preparatory bodies of the Council – 479/18/81

Date of last update: 17-01-2019 - 1

12:22:10

Listen in: en - English

The interpretation of debates serves to facilitate communication and does not constitute an authentic record of proceedings. Only the original speech or the revised translation is authentic.

Parlament Europejski zatwierdza na posiedzeniu plenarnym wspólne sprawozdanie Komisji Petycji PE i Komisji Spraw Konstytucyjnych PE dotyczące postępowania wyjaśniającego Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich w sprawie przejrzystości w organach przygotowawczych Rady – 479/18/81.

3.2.3 Komisja Europejska

Ponieważ Komisja Europejska jest największą instytucją UE, mającą ogromny wpływ na życie milionów ludzi, jest oczywiste, że duży odsetek skarg składanych do Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczy jej pracy. Będąc organem wykonawczym unijnej administracji, Komisja jest w centrum zainteresowania. Stosunki robocze z Komisją przyniosły efekty w przypadku ważnych postępowań wyjaśniających, a dialog z nią jest utrzymywany na wszystkich poziomach współpracy. W 2019 r. Parlament Europejski powierzył mandat nowemu kolegium komisarzy, pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen. Rzecznik Praw Obywatelskich z zadowoleniem przyjęła, że zakres kompetencji wiceprzewodniczącej Véry Jourovej wyraźnie obejmuje przejrzystość i zasady etyczne – co jest nowością.

Emily O'Reilly spotkała się w Strasburgu z Michele Barnierem, głównym negocjatorem UE z grupy zadaniowej ds. brexitu.

3.2.4 Inne instytucje, agencje i organizacje

Rzecznik Praw Obywatelskich utrzymuje również relacje z innymi instytucjami, organami i agencjami UE, aby obserwować i wspierać kulturę administracyjną i współpracę międzyinstytucjonalną. W 2019 r. Rzecznik Praw Obywatelskich utrzymywała bliskie kontakty z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych (EIOD), Europejskim Bankiem Centralnym (EBC), Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), Europejskim Trybunałem Obrachunkowym, Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz z różnymi agencjami.

European Central Bank

As part of [#GlobalEthicsDay](#), we heard from Mihails Kozlovs from [@EUAuditors](#) about their special report on the ethical frameworks of EU institutions, and Rosita Hickey from the [@EUombudsman](#), who shared the Ombudsman's views on integrity and good governance for public institutions.

Z okazji Światowego Dnia Etyki wysłuchaliśmy relacji Mihaila Kozlovs z Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na temat specjalnego sprawozdania Trybunału dotyczącego zasad etycznych w instytucjach UE oraz prezentacji Rosity Hickey z biura Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich na temat jego stanowiska w odniesieniu do uczciwości i dobrego zarządzania w instytucjach publicznych.

3.2.5 Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych

Będąc członkiem [Unijnych Ram ds. Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych](#), Rzecznik chroni, wspiera i monitoruje wdrażanie [Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych](#) (CRPD) na poziomie instytucji UE. W 2019 r. Rzecznik Praw Obywatelskich pełniła funkcję przewodniczącej Unijnych Ram.

Wraz z Europejskim Forum Osób Niepełnosprawnych, Parlamentem Europejskim i Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich przygotowywała propozycje dla Komisji Europejskiej, aby przyjąć bardziej ambitną i kompleksową europejską strategię w sprawie niepełnosprawności na okres po

2020 r. W tym celu biuro Rzecznika uczestniczyło w przesłuchaniu przeprowadzonym pod auspicjami Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz w konferencji z okazji Europejskiego Dnia Osób z Niepełnosprawnością, wzywając do wprowadzenia ulepszeń w administracji UE.

Rzecznik Praw Obywatelskich podjęła działania w następstwie propozycji ulepszeń zgłoszonych w kontekście swojego postępowania wyjaśniającego strategicznego w sprawie [dostępności stron internetowych Komisji](#) oraz internetowych narzędzi dla osób niepełnosprawnych. Po zbadaniu starań Komisji na rzecz przyjęcia tych propozycji Rzecznik z zadowoleniem przyjęła inicjatywę Komisji polegającą na udostępnieniu większej ilości informacji w formacie łatwym do czytania i zrozumienia. Komisja udostępniła taką wersję [oficjalnej strony internetowej Unii Europejskiej](#), która jest bramą do UE i cennym źródłem informacji. Rzecznik z zadowoleniem przyjęła też dalsze zaangażowanie Komisji na rzecz sprostania wyższym standardom międzynarodowym, jej zamiar przyjęcia planu działania w zakresie dostępności stron internetowych oraz udoskonalenie przez nią szkoleń dla pracowników.

Jeśli chodzi o obszar administracji cyfrowej, Rzecznik Praw Obywatelskich prowadziła [postępowanie wyjaśniające](#) w sprawie dostępności narzędzi internetowych wykorzystywanych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

EESC President

Very happy to exchange views with [@EUombudsman](#) Emily O'Reilly about our [@EU_EESC](#) rules of procedure and code of conduct and new [@EESC_SOC](#) report on the real right of persons with disabilities to vote in [#EUElections2019](#) [#thistimeimvoting](#)

Luca Jahier, przewodniczący Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: Bardzo się cieszę z wymiany poglądów z Rzecznik Praw Obywatelskich Emily O'Reilly na temat regulaminu wewnętrznego EKES, kodeksu postępowania EKES oraz nowego sprawozdania Sekcji Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa (SOC) EKES dotyczącego prawa osób niepełnosprawnych do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w maju 2019 r.

European Ombudsman

[#WebAccessibility](#): [@Euombudsman](#) is satisfied the [@EU_Commission](#) is taking steps to improve and makes six suggestions: <https://europa.eu/!rg33uW>

Dostępność stron internetowych: Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich jest zadowolona z ulepszeń wprowadzanych przez Komisję Europejską i przedstawia sześć propozycji.

Skargę złożyła osoba słabowidząca, która nie była w stanie zgłosić nadużycia finansowego do OLAF, ponieważ strona internetowa Urzędu obsługiwała metodę weryfikacji niekompatybilną z czytnikiem ekranu. Po przyjęciu skargi Rzecznik zwróciła się do OLAF o zwiększenie dostępności narzędzi internetowych tego urzędu. Po wprowadzeniu w niektórych z nich natychmiastowych poprawek OLAF zobowiązał się do przeprowadzenia w kolejnych miesiącach przeglądu pozostałych narzędzi na swojej stronie internetowej. Przykład ten pokazuje, jak pojedyncza skarga może mieć szersze konsekwencje i prowadzić do poprawy ogólnej polityki danej instytucji.

Rzecznik Praw Obywatelskich [rozpatrywała skargę](#) dotyczącą odpowiedzi udzielonej przez Komisję na domniemane naruszenia praw człowieka we współfinansowanym przez UE domu dla niepełnosprawnych na Węgrzech. Wyraziła obawy, że sposób interpretacji przez Komisję ważnego przepisu UNCRPD dotyczącego samodzielnego życia był

sprzeczny z interpretacją właściwego komitetu ONZ. Choć Rzecznik przyjęła, że Komisja nie miała podstawy prawnej do odzyskania unijnych środków finansowych przyznanych placówce w tym konkretnym przypadku, to zasugerowała, aby Komisja odniosła się do kwestii podstawy prawnej i zapewniła zgodność wydatków UE z konwencją UNCRPD w przyszłości. Rzecznik zaproponowała konkretne poprawki, a ponadto zajęła się tym zagadnieniem w osobnej [skardze w sprawie sposobu wydatkowania środków finansowych UE przez państwa członkowskie](#).

Komisja [poinformowała](#) Rzecznika Praw Obywatelskich o podjętych przez siebie krokach w celu zapewnienia, aby rodzice dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi niemogących uczyć się w szkołach europejskich nie musieli dopłacać do kosztów kształcenia swoich dzieci. Komisja stwierdziła, że w pełni pokryje odpowiednie opłaty i aktywnie przyczyni się do zmiany stosownych wytycznych dotyczących podejścia do tej kwestii w innych instytucjach UE.

3.3 Europejska Sieć Rzeczników

Dla Europejskiej Sieci Rzeczników (ENO) – składającej się z 96 biur w 36 państwach europejskich oraz z Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego – najważniejszym wydarzeniem w roku była jej doroczna konferencja. Otrzymała się w kwietniu w Parlamencie Europejskim w Brukseli i zgromadziła członków sieci, a także przedstawicieli instytucji UE i organizacji z siedzibą w Brukseli.

Podczas otwartej sesji konferencji omawiano możliwe sposoby zintensyfikowania udziału obywateli w procesie demokratycznym. Sesja ta, mająca miejsce tuż przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, była poświęcona nowym inicjatywom w zakresie aktywizacji i zaangażowania społeczeństwa w życie obywatelskim oraz koniecznym dostosowaniom istniejących struktur i instytucji, w tym roli rzeczników praw obywatelskich. Podczas konferencji skupiono się też na aktualnych kwestiach istotnych dla pracy rzeczników, takich jak zmiany demograficzne lub nowe przepisy UE dotyczące ochrony danych, a także na „miękkiej sile”, jaką dysponuje instytucja rzecznika.

Jednym z powodów organizowania konferencji ENO w Brukseli jest możliwość wykorzystania wiedzy fachowej instytucji UE mających siedzibę w tym mieście. W związku z tym konferencja w 2019 r. obejmowała

Europejska Rzecznik Praw Europejskich podczas konferencji Europejskiej Sieci Rzeczników, zorganizowanej w Parlamencie Europejskim w Brukseli.

kilka sesji zorganizowanych wspólnie z siecią SOLVIT, koordynowaną przez Komisję Europejską i zapewniającą wsparcie osobom fizycznym i organizacjom borykającym się z problemami transgranicznymi w UE.

Europejska Sieć Rzeczników w dalszym ciągu koncentrowała się na równoległych postępowaniach wyjaśniających i inicjatywach realizowanych przez zainteresowane biura rzeczników. W lipcu 2019 r. Rzecznik zamknęła inicjatywę strategiczną, która obejmowała stosowane w państwach członkowskich UE mechanizmy rozpatrywania skarg w sprawach dotyczących unijnych funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. W ramach tej inicjatywy z Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich współpracowało siedem krajowych biur rzeczników. W piśmie zamykającym Emily O'Reilly wezwała Komisję do zintensyfikowania działań monitorujących mechanizmy rozpatrywania skarg oraz do zwrócenia uwagi na to, w jaki sposób Komisja bezpośrednio rozpatruje skargi, a także czy w pełni wykorzystuje przysługujące jej uprawnienia w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących mechanizmów rozpatrywania skarg w państwach członkowskich.

European Ombudsman

'What happens in Brussels, should not stay in Brussels. We need to use as many channels as possible to reach and communicate with citizens' says @maitepagaza #ENO2019

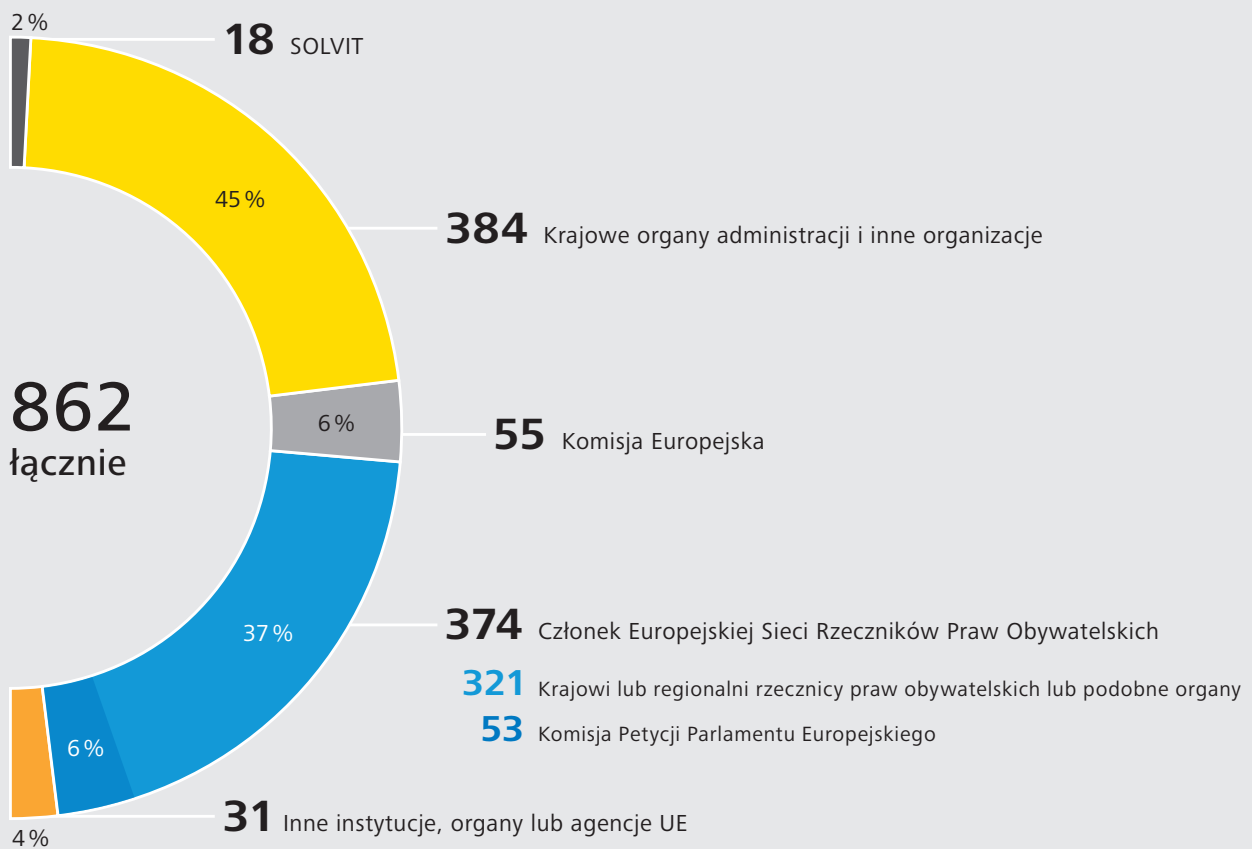

„To, co dzieje się w Brukseli, nie powinno w Brukseli pozostać. Musimy wykorzystać jak najwięcej kanałów docierania do obywateli i komunikowania się z nimi”, twierdzi poseł do Parlamentu Europejskiego Maite Pagazaurtundúa podczas konferencji ENO w 2019 r.

Rozmowy podczas posiedzenia wspólnej grupy roboczej ENO-SOLVIT.

Skarżący, którym Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich poradziła w 2019 r. kontakt z innymi instytucjami i organami, oraz przekazane skargi

Cennym narzędziem dla członków ENO pozostaje procedura zapytań, w ramach której Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich pomaga im przez utrzymywanie kontaktów z innymi instytucjami UE i uzyskiwanie konkretnych odpowiedzi z zakresu prawa UE. Jedno z takich zapytań pochodziło od duńskiego Parlamentarnego Rzecznika Praw Obywatelskich i dotyczyło tego, jak unijne przepisy w zakresie dostępu do informacji o środowisku powinny być stosowane w państwach członkowskich UE. Inne zapytanie, skierowane przez belgijskich Federalnych Rzeczników Praw Obywatelskich, dotyczyło wiz wjazdowych dla niebędących obywatelami UE członków rodzin obywateli UE oraz stosowania w takich przypadkach dyrektywy o prawach obywateli.

W grudniu w Lizbonie (Portugalia) odbyło się regionalne spotkanie sieci ENO. Wzięli w nim udział przedstawiciele biur rzeczników praw obywatelskich z Bułgarii, Cypru, Malty, Portugalii i Hiszpanii oraz biura Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Podczas spotkania podsumowano postępowanie wyjaśniające dotyczące funduszy strukturalnych i przeanalizowano możliwe przyszłe tematy postępowań wyjaśniających równoległych.

W publikacji „Network in Focus 2019” zebrano najważniejsze tematy poruszone na konferencji Europejskiej Sieci Rzeczników w 2019 r.

EP Suomessa

Vielä ehdit mukaan! Onko avoimuudella rajat? Aiheesta @Eurooppasalissa 6.6. klo 10-11.30 Mukana @EUombudsman Emily O'Reilly, @oikeuskansleri, @oikeusasiat, @HeidiHautala & Transparency Intl Suomen pj. Korhonen. Juonto @ooseuri. Infoa ja ilmoittaudu: <http://eptwitter.eu/qhGb>

Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego w Finlandii zorganizowało dyskusję o granicach przejrzystości. Spotkanie odbyło się w Europe House dnia 6 czerwca w godz. 10.00–11.30, a udział w nim wzięli: Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich Emily O'Reilly, fiński Kanclerz Sprawiedliwości, fiński Parlamentarny Rzecznik Praw Obywatelskich, posłanka do Parlamentu Europejskiego Heidi Hautala oraz Przewodniczący Transparency International Finland Jaakko Korhonen. Rozmowę poprowadził dziennikarz Olli Seuri.

Emily O'Reilly w dalszym ciągu odbywała regularne wizyty w biurach swoich krajowych odpowiedników: udała się do Helsinek, gdzie spotkała się z fińskim Parlamentarnym Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz Kanclerzem Sprawiedliwości. Głównym tematem tej czerwcowej wizyty była przejrzystość – w tym stanowienie prawa w Radzie Unii Europejskiej oraz przejrzystość działalności lobbingsowej.

3.4 Nagroda za dobrą administrację

W czerwcu Rzecznik Praw Obywatelskich zorganizowała ceremonię uhonorowania zwycięzców drugiej edycji nagrody za dobrą administrację. Do nagrody nominowano 54 projekty z głównych instytucji UE, a także z wielu agencji i innych organów. Główną nagrodę za dobrą administrację otrzymały zespoły Komisji Europejskiej, które pracowały nad unijną inicjatywą na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi i zwiększenia wiedzy o tym problemie.

Podczas ceremonii w Brukseli Rzecznik Praw Obywatelskich przyznała też nagrody za projekty w sześciu kategoriach tematycznych, między innymi w zakresie komunikacji i otwartej administracji. Wśród zwycięzców w poszczególnych kategoriach znalazły się innowacyjny projekt Europolu polegający na

Ceremonia wręczenia nagrody za dobrą administrację odbyła się w Solvay Library w Brukseli.

Emily O'Reilly podczas ceremonii.

wykorzystaniu informacji z mediów społecznościowych do lokalizowania dzieci wykorzystywanych seksualnie oraz projekt informacyjny Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności dotyczący zagrożeń dla pszczół. Specjalną nagrodę otrzymali pracownicy Parlamentu Europejskiego, którzy w następstwie akcji #MeToo zorganizowali kampanię na rzecz zerowej tolerancji dla molestowania seksualnego w pracy.

Rzecznik Praw Obywatelskich wprowadziła nagrodę za dobrą administrację w 2017 r. w celu pokazywania przykładów doskonałości w unijnej służbie publicznej oraz zachęcania do wymiany dobrych pomysłów i praktyk. Wymienionych powyżej zwycięzców wyłoniono z 54 nominowanych projektów, które dotyczyły między innymi ułatwień w składaniu wniosków o finansowanie z UE, innowacyjnych sposobów przedstawiania stosunkowo nowych pojęć – takich jak etyka cyfrowa, wprowadzania wewnętrznej polityki ekologicznej oraz aktywnego informowania ludzi o ich prawach w UE.

Nominacje zostały ocenione przez niezależny organ doradczy, a zwycięzców z list wyselekcjonowanych propozycji wybrała Rzecznik Praw Obywatelskich Emily O'Reilly.

European Ombudsman

And we have the overall WINNERS @EU_ENV & @EU_Growth for their comprehensive strategy for reducing plastics pollution and the awareness-raising campaign for the use of single-use plastics #EOaward

Nagroda za dobrą administrację: oto zdobywcy nagrody głównej – dwie dyrekcje generalne Komisji Europejskiej: DG ds. Środowiska (ENV) i DG ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP (GROW), które stworzyły kompleksową strategię zmniejszenia zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi i kampanię informacyjną dotyczącą stosowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych.

Vytenis Andriukaitis

So proud of my colleagues in @Food_EU @EU_Health @ECDC_EU @EFSA_EU and in all the other services of the @EU_Commission nominated for #EOaward ! So happy to share this moment with you. Kudos to all
My speech <https://europa.eu/!hc69uh>

Jestem bardzo dumny z moich kolegów z DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności (SANTE) Komisji Europejskiej, Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób, Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności i wszystkich innych służb nominowanych do nagrody za dobrą administrację! Bardzo się cieszę, że mogę Wam towarzyszyć. Wielkie brawa dla wszystkich.

4

Rozpatrywanie spraw
i skarg: jak służymy
społeczeństwu

Misją Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich jest dopilnowanie interesu publicznego w działalności administracji UE, a także pomaganie obywatelom borykającym się z problemami związanymi z instytucjami UE.

Praca biura Rzecznika Praw Obywatelskich polega w zdecydowanej większości na rozpatrywaniu otrzymywanych skarg. Nawet jeśli Rzecznik nie wszczyna postępowania wyjaśniającego, biuro Rzecznika stara się pomóc wszystkim osobom, które się o to zwracają.

Rzecznik prowadzi też szerzej zakrojone postępowania wyjaśniające i inicjatywy strategiczne, gdy uzna, że istnieją ku temu przesłanki. Wszczyna takie sprawy z własnej inicjatywy w przypadku rozpoznania problemu systemowego odnoszącego się do interesu publicznego lub po otrzymaniu jednej lub kilku skarg dotyczących zagadnienia o znaczeniu systemowym.

Uruchomiona w 2018 r. strona internetowa Rzecznika Praw Obywatelskich zawiera łatwy w obsłudze interfejs do składania ewentualnych skarg. Niezależnie

od tego zainteresowane osoby mogą tak jak dotychczas kontaktować się z naszym biurem przy użyciu pozainternetowych kanałów komunikacji. W nadchodzącym roku mają być wprowadzone dalsze ulepszenia, między innymi w internetowym systemie składania skarg.

Zróżnicowany skład naszego zespołu rozpatrującego skargi oraz nasza strona internetowa świadczą o tym, że Rzecznik Praw Obywatelskich zależy na komunikacji z osobami potrzebującymi pomocy we wszystkich 24 językach urzędowych UE. Stronę internetową zaprojektowano także z myślą o wysokich standardach dostępności dla osób niepełnosprawnych.

Rzecznik Praw Obywatelskich udoskonaliła przyspieszoną procedurę rozpatrywania skarg dotyczących publicznego dostępu do dokumentów przechowywanych przez instytucje UE. Dzięki procedurze przyspieszonej takie skargi są obecnie przetwarzane trzy razy szybciej: jest to ważne, ponieważ w ich przypadku czas ma często bardzo duże znaczenie.

4.1 Rodzaj i źródło skarg

4.1.1 Przegląd skarg i zapytań strategicznych

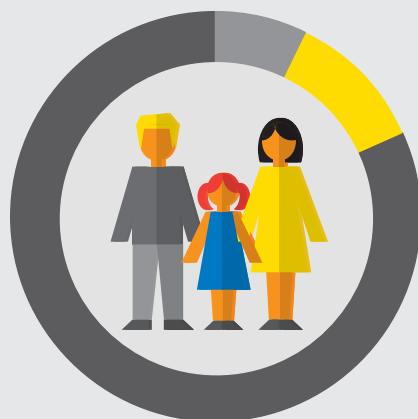
Rzecznik Praw Obywatelskich może wszcząć postępowanie wyjaśniające tylko w odniesieniu do skarg, które mieszczą się w zakresie jej mandatu i spełniają konieczne „kryteria dopuszczalności”, na przykład warunek, że uprzednio próbowano rozwiązać sporną kwestię bezpośrednio w danej instytucji. Biuro Rzecznika stara się jednak pomagać wszystkim osobom, które składają skargi. Oprócz stosowania tego elastycznego podejścia do rozpatrywania skarg, stale skraca czas trwania postępowań wyjaśniających.

Tematy prac biura wynikają z mandatu Rzecznika Praw Obywatelskich i otrzymanych skarg, które stanowią większość spraw. Podobnie jak w poprzednich latach kwestia przejrzystości pozostaje głównym przedmiotem skarg. Znajduje to również odzwierciedlenie w strategicznych pracach biura.

Porady, skargi i postępowania wyjaśniające w 2019 r.

19 619

Osoby, które
uzyskały pomoc

16 045

Porady przekazane za pośrednictwem
interaktywnego przewodnika
na stronie internetowej Rzecznika

2 201

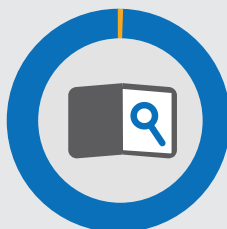
Nowe rozpatrzone skargi

1 373

Prośby o udzielenie informacji,
na które odpowiedziały służby
Rzecznika Praw Obywatelskich

458

Otwarte
postępowania
wyjaśniające

456

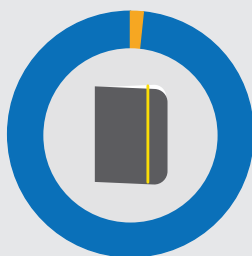
Otwarte postępowania wyjaśniające
wszczęte na podstawie skarg

2

Otwarte postępowania wyjaśniające
wszczęte z własnej inicjatywy

560

Postępowania
wyjaśniające
zamknięte

552

Zamknięte postępowania wyjaśniające
wszczęte na podstawie skarg

8

Zamknięte postępowania wyjaśniające
wszczęte z własnej inicjatywy

Chociaż zdecydowana większość działań podejmowanych przez biuro Rzecznika dotyczy spraw rozpatrywanych po otrzymaniu skarg, Rzecznik prowadzi również szerzej zakrojone postępowania wyjaśniające i inicjatywy strategiczne, jeżeli uzna, że istnieją ku temu

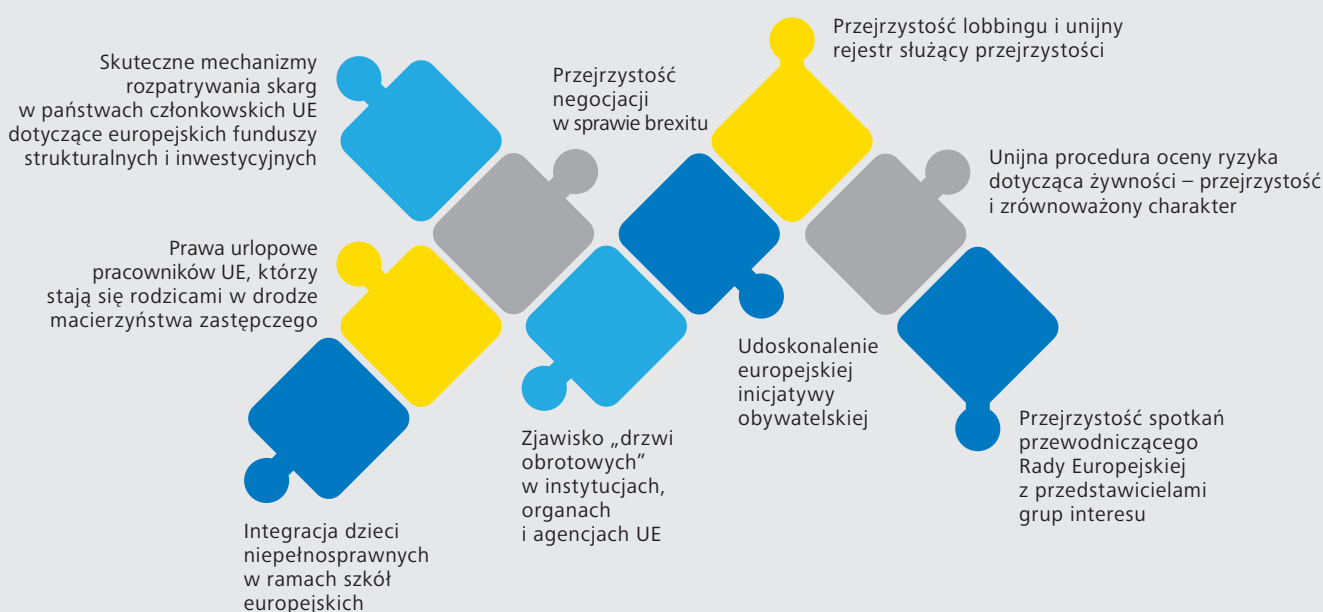
podstawy. Sprawy takie wszczyna z własnej inicjatywy w przypadku rozpoznania problemu systemowego, który należy zbadać w interesie publicznym, lub po otrzymaniu jednej lub kilku skarg dotyczących sprawy o znaczeniu systemowym.

Działania strategiczne w 2019 r.

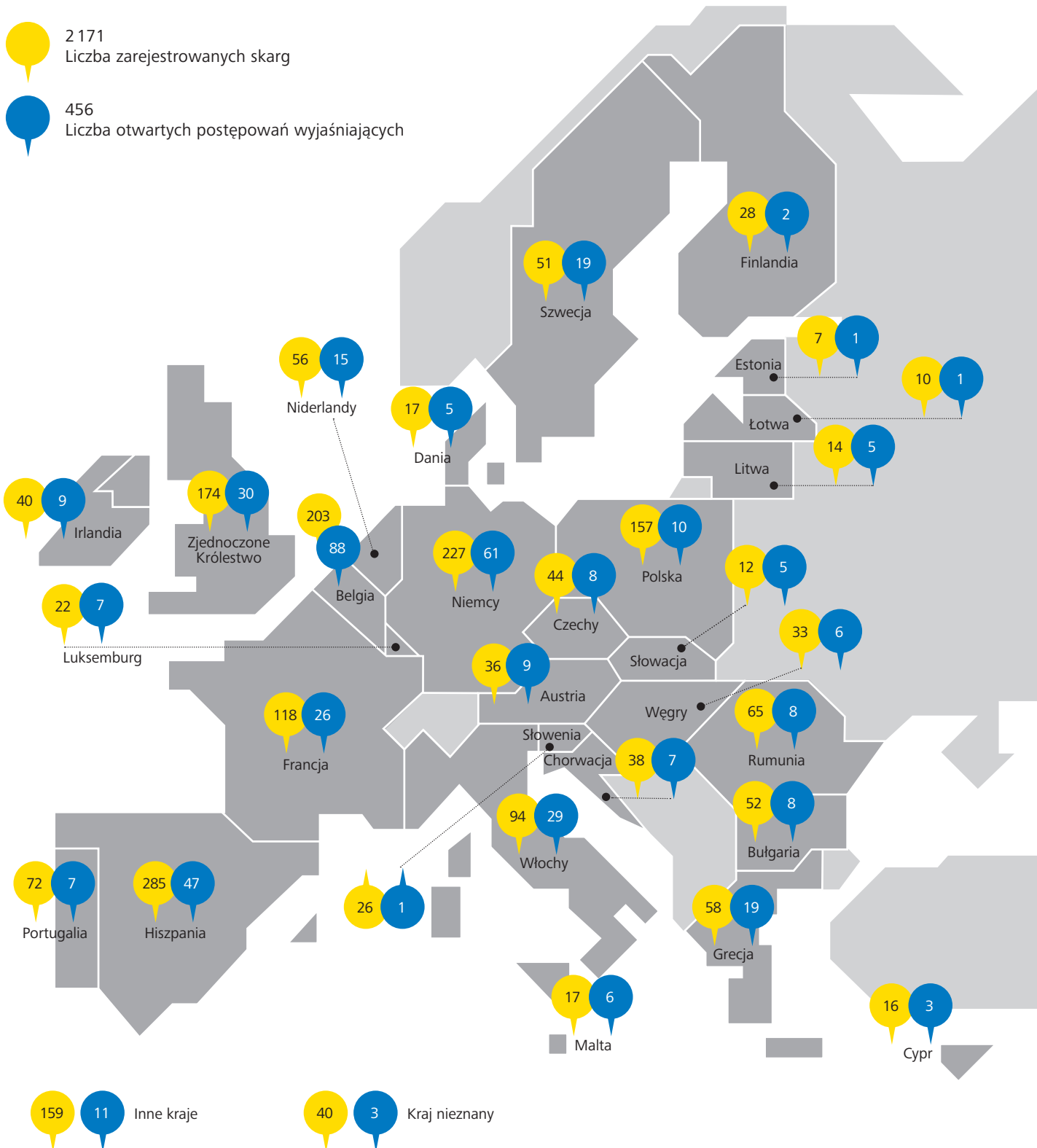
Strategiczne postępowania wyjaśniające

Inicjatywy strategiczne (wnioski o wyjaśnienia, a nie formalne postępowania wyjaśniające)

Pochodzenie zarejestrowanych skarg i postępowań wyjaśniających otwartych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2019 r.

4.1.2 Skargi wykraczające poza zakres mandatu Rzecznika

W 2019 r. Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich rozpatrzyła ponad 1 300 skarg, które wykraczały poza zakres jej mandatu, głównie ze względu na to, że nie dotyczyły działalności instytucji lub organu Unii Europejskiej. Najwięcej takich skarg pochodziło z Hiszpanii, Polski i Niemiec.

Dotyczyły one głównie problemów napotykanym przez skarżących w kontaktach z krajowymi, regionalnymi lub lokalnymi organami publicznymi, krajowymi lub międzynarodowymi sądami (takimi jak Europejski Trybunał Praw Człowieka) oraz podmiotami prywatnymi (w tym przedsiębiorstwami lotniczymi, bankami bądź firmami i platformami internetowymi). Czasami obywatele zwracali się do Rzecznika z błędnym przekonaniem, że jest to organ odwoławczy sprawujący jurysdykcję nad działalnością krajowych lub regionalnych rzeczników.

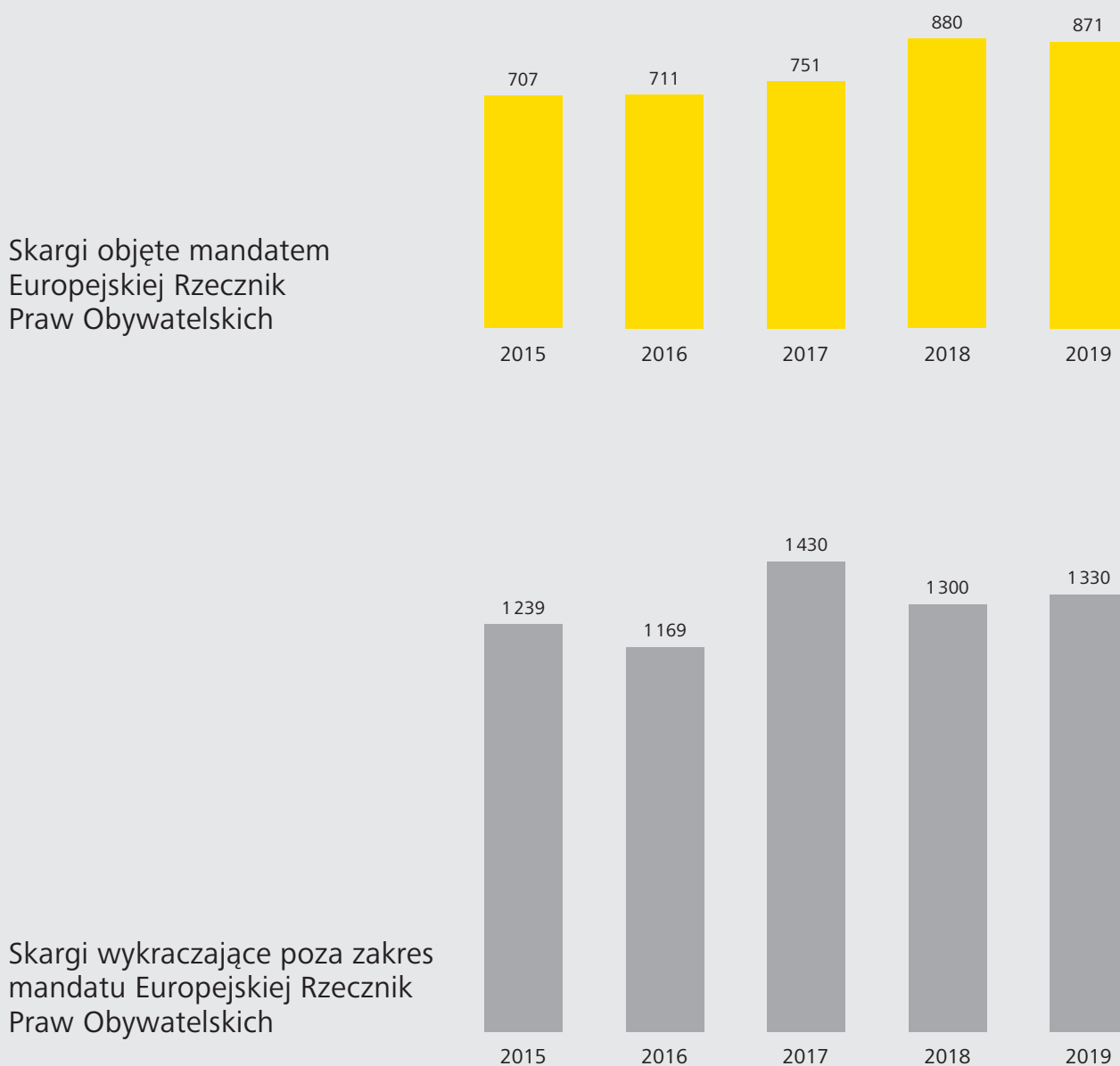
Takie skargi dotyczyły głównie kwestii związanych z zabezpieczeniem społecznym, opieką zdrowotną, opodatkowaniem i ochroną konsumentów. W 2019 r. Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymała też wiele skarg od obywateli UE zamieszkałych w innych państwach członkowskich UE niż państwa ich pochodzenia. Przedmiotem ich skarg były trudności, jakie napotkali podczas ubiegania się o rejestrację do wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. lub podczas samych wyborów.

Rzecznik otrzymywała również skargi, które – choć skierowane przeciwko instytucji lub organowi UE – wykraczały poza jej mandat. Skargi tej kategorii dotyczyły działalności politycznej lub legislacyjnej unijnych instytucji lub działalności sądowej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Rzecznik udzielała odpowiedzi wszystkim osobom zwracającym się o pomoc w języku sporządzenia skargi. Objaśniała swój mandat i informowała, w możliwym zakresie, o innych organach, które mogą pomóc. Za zgodą skarżących Rzecznik Praw Obywatelskich przekazywała również skargi członkom Europejskiej Sieci Rzeczników.

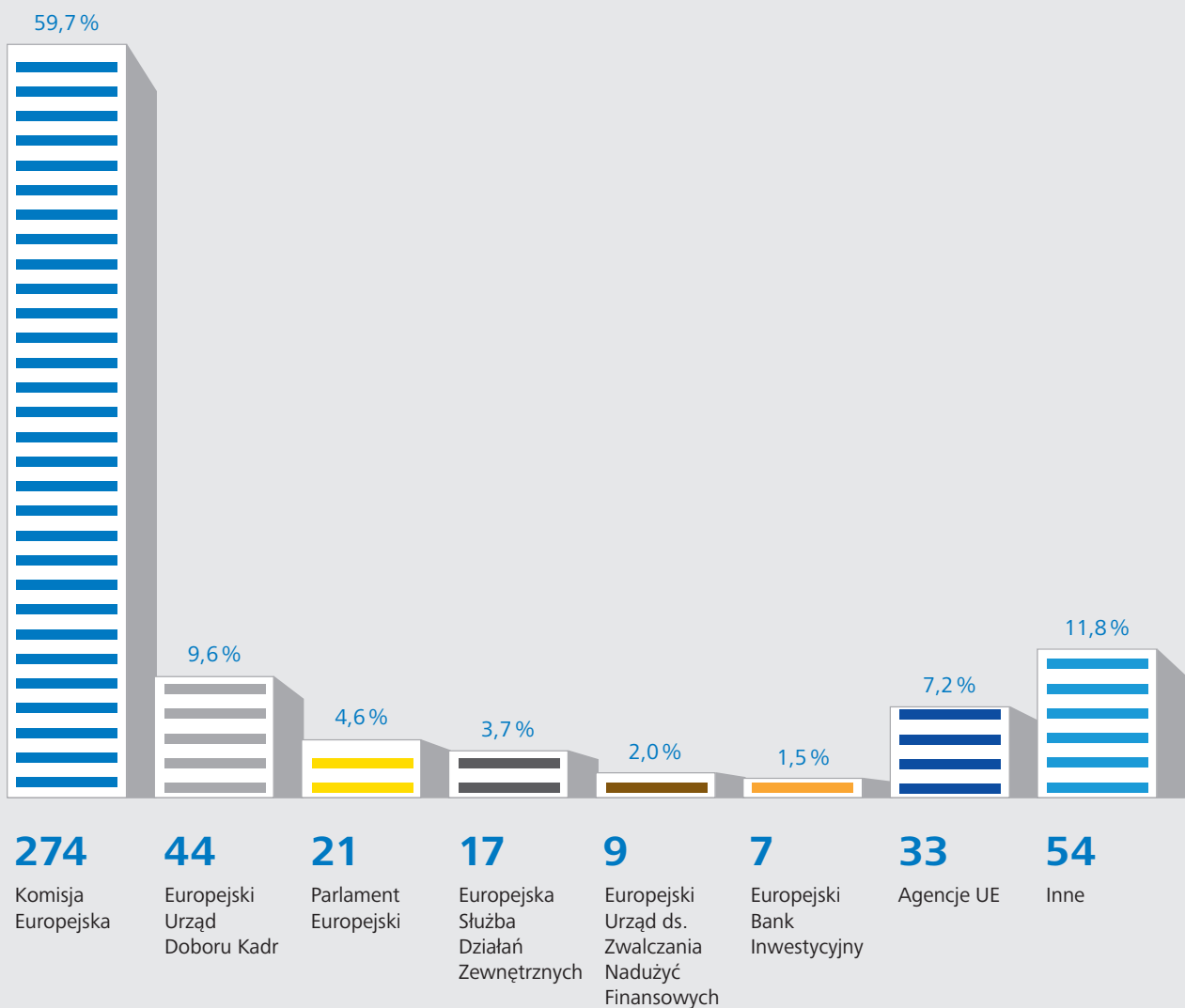
Skarżący niezadowoleni z konkretnych przepisów UE zazwyczaj uzyskiwali poradę, aby zwrócili się do Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego. Osoby, które podnosiły kwestie związane z wdrażaniem przepisów unijnych, kierowano do krajowych lub regionalnych rzeczników praw obywatelskich lub do sieci UE, takich jak SOLVIT i Twoja Europa – Porady. Skarżący byli również informowani o możliwości złożenia skargi dotyczącej naruszenia przepisów do Komisji Europejskiej.

Liczba skarg w latach 2015–2019

4.2 Przeciw komu?

Postępowania wyjaśniające prowadzone przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2019 r. dotyczyły następujących instytucji

Uwaga: Postępowanie wyjaśniające z własnej inicjatywy OI/1/2019/MIG prowadzono przeciwko dwóm instytucjom. Z tego względu suma danych wyrażonych w procentach przekracza 100%.

4.3 W związku z czym?

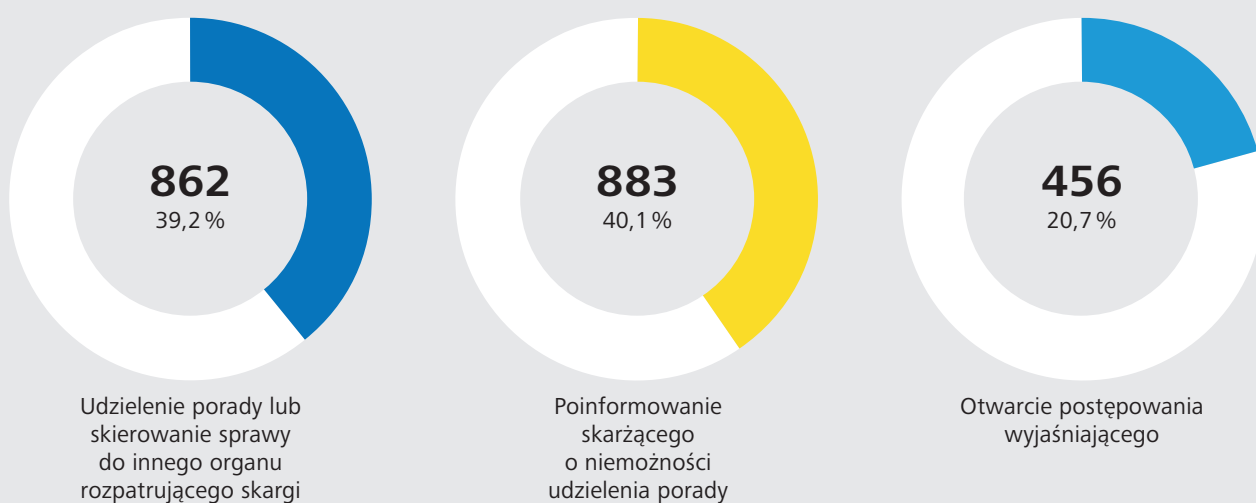
Kwestie będące przedmiotem postępowań wyjaśniających zamkniętych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2019 r.

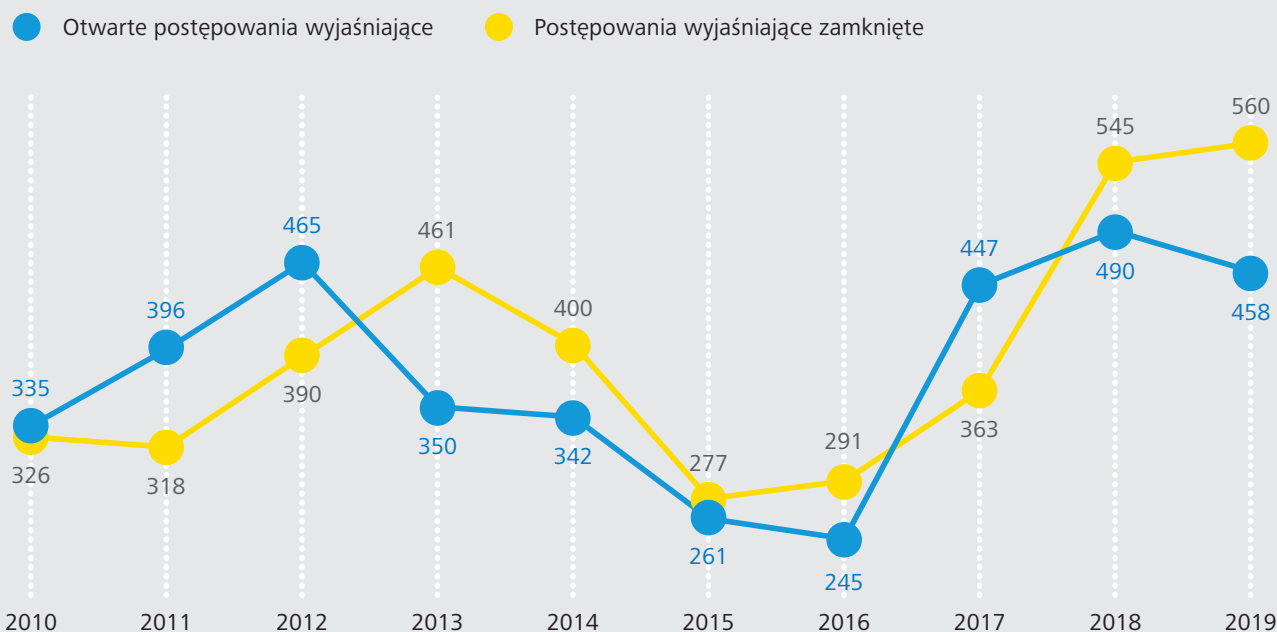
Uwaga: W niektórych przypadkach Rzecznik zamknęła postępowanie wyjaśniające z co najmniej dwóch przyczyn. Z tego względu suma danych wyrażonych w procentach przekracza 100 %.

4.4 Uzyskane wyniki

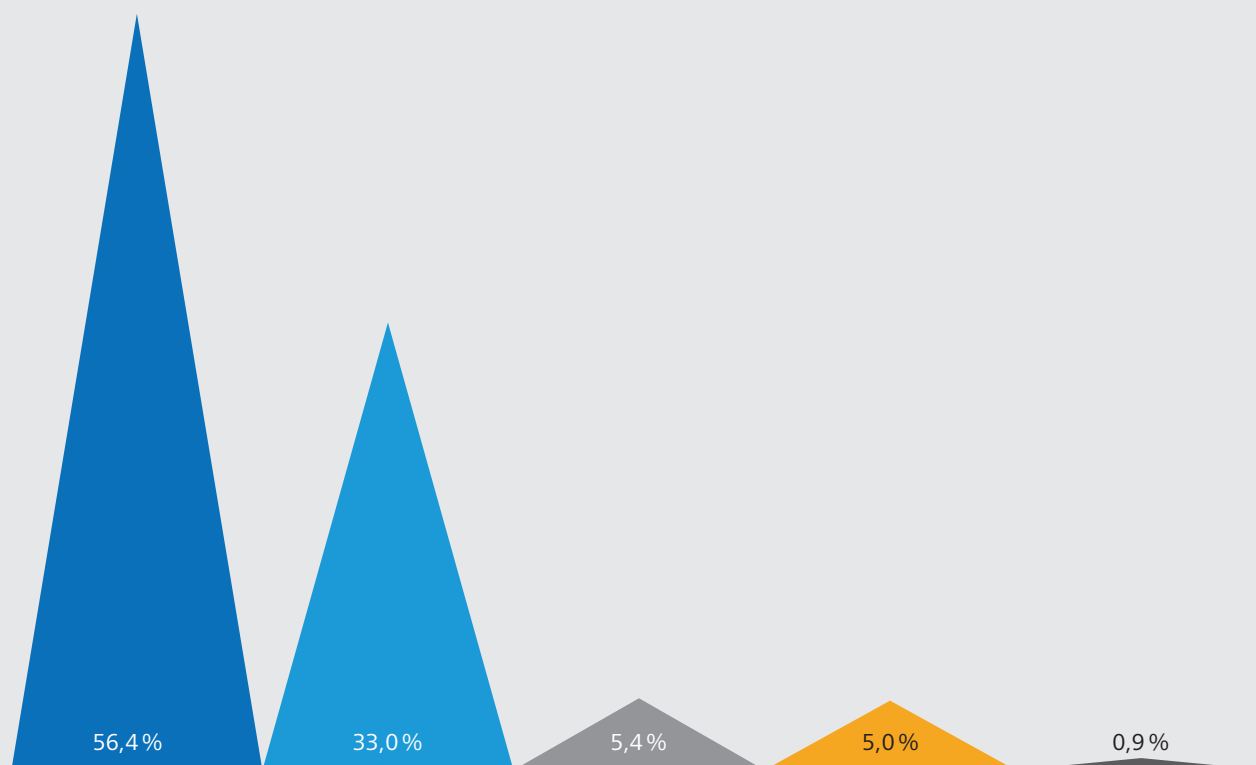
Działania podjęte przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w reakcji na nowe skargi rozpatrzone w 2019 r.

Zmiany w liczbie postępowań wyjaśniających prowadzonych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich

Wyniki postępowań wyjaśniających zamkniętych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2019 r.

316 Nie stwierdzono niewłaściwego administrowania

187 Sprawa rozwiązana przez instytucję, osiągnięto rozwiązanie, osiągnięto częściowe rozwiązanie

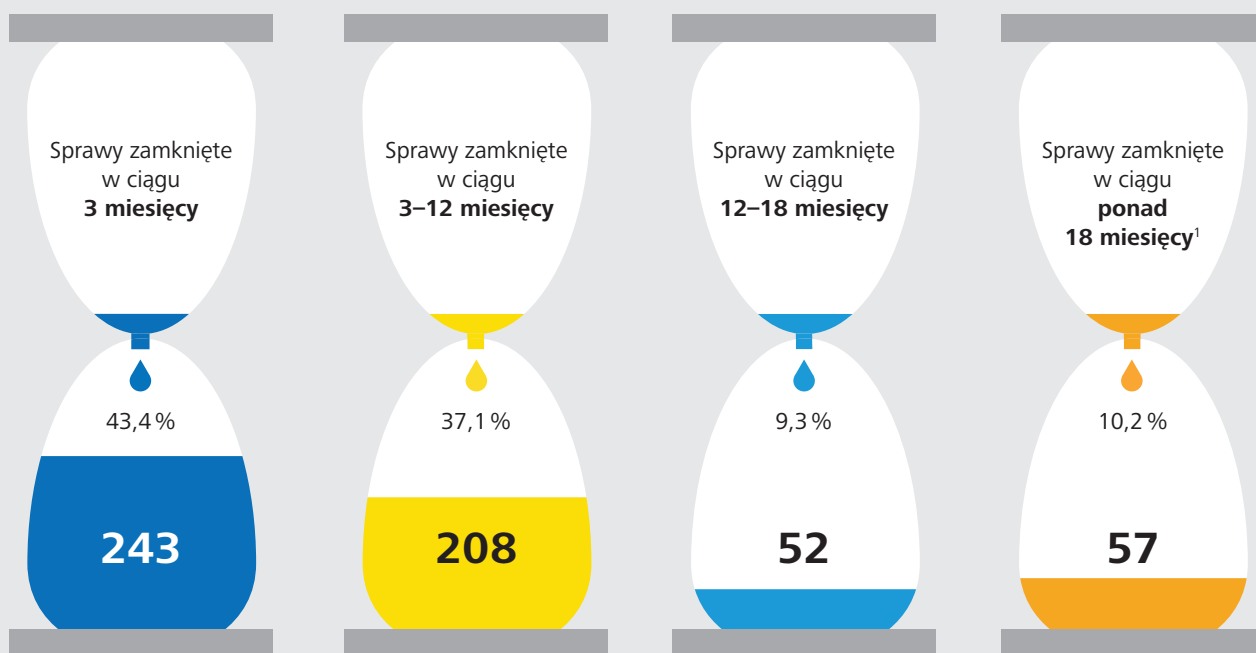
30 Brak uzasadnienia dla prowadzenia dalszego postępowania wyjaśniającego

29 Stwierdzono przypadek niewłaściwego administrowania, uzgodniono (częściowo) zalecenie

5 Inne

Uwaga: W niektórych przypadkach Rzecznik zamknęła postępowanie wyjaśniające z co najmniej dwóch przyczyn. Z tego względu suma danych wyrażonych w procentach przekracza 100%.

Długość trwania postępowania w sprawach zamkniętych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2019 r. (średnio krócej niż 7 miesięcy)

1. Niektóre skomplikowane sprawy wymagają przeprowadzenia kilku rund konsultacji ze stroną skarżącą i zainteresowaną instytucją.

4.5 Zastosowanie się do propozycji Rzecznika Praw Obywatelskich

W kontekście prowadzonych postępowań wyjaśniających Rzecznik Praw Obywatelskich może przedstawiać propozycje instytucjom i organom UE dotyczące sposobu rozwiązania problemu lub poprawienia praktyk administracyjnych. Propozycje te mają postać rozwiązań, zaleceń i sugestii.

Każdego roku Rzecznik Praw Obywatelskich przeprowadza kompleksową analizę sposobu, w jaki instytucje odpowiadają na jej propozycje w ramach postępowań wyjaśniających, które zamknięto w poprzednim roku. Analiza ta, obejmująca wskaźniki zgodności i inne konkretne przykłady w celu wykazania wpływu i znaczenia pracy Rzecznika Praw Obywatelskich, jest publikowana w corocznym [sprawozdaniu](#) „Putting it right?”.

W 2018 r. instytucje UE zastosowały się do propozycji Rzecznika Praw Obywatelskich w 77 % przypadków, co stanowiło niewielki spadek z 81 % w 2017 r. Instytucje zareagowały pozytywnie na 90 spośród 117 propozycji usprawnień przedstawionych przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Propozycje sformułowano w 69 sprawach, a w 52 spośród nich instytucje podjęły kroki w celu poprawienia swojego funkcjonowania. 11 instytucji osiągnęło wskaźnik zgodności 100 %, natomiast wskaźnik zgodności Komisji Europejskiej, której dotyczy większość skarg, wyniósł 70,9 %.

Sprawozdanie za 2019 r. będzie dostępne z końcem 2020 r.

5

Wybór Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

W grudniu 2019 r. Parlament Europejski ponownie wybrał Emily O'Reilly na kolejną kadencję.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich jest wybierany bezpośrednio przez Parlament Europejski na początku każdej kadencji parlamentarnej. Rzecznik Praw Obywatelskich, podobnie jak posłowie do Parlamentu Europejskiego, sprawuje urząd przez pięć lat.

Proces wyboru Rzecznika Praw Obywatelskich na nadchodzącą kadencję rozpoczął się oficjalnie 30 sierpnia, gdy w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* opublikowano [zaproszenie do zgłaszania kandydatur](#). Pięciu kandydatów zebrało w terminie do 30 września niezbędne 40 podpisów poparcia posłów do Parlamentu Europejskiego. Oprócz urzędującej Rzecznik Emily O'Reilly, która ubiegała się o ponowny wybór, kandydatami byli: Giuseppe Fortunato (Włochy), Julia Laffranque (Estonia), Nils Muižnieks (Łotwa) i Cecilia Wikström (Szwecja).

W ramach procesu sprawdzania kwalifikacji kandydatów parlamentarna Komisja Petycji zorganizowała 3 grudnia wysłuchania wszystkich kandydatów. Podczas wysłuchań kandydaci mieli możliwość zaprezentowania priorytetów swojej działalności w przypadku wyboru oraz musieli odpowiadać na pytania posłów do Parlamentu Europejskiego.

Wybór nastąpił na posiedzeniu plenarnym Parlamentu 17–18 grudnia przez głosowanie nad pięcioma kandydaturami. Ponieważ w pierwszych dwóch rundach żaden z kandydatów nie uzyskał niezbędnej większości głosów, dwaj kandydaci z największą liczbą głosów przeszli do trzeciej, ostatniej rundy głosowania. Emily O'Reilly zdobyła 320 z 600 oddanych głosów i została [ponownie wybrana na Rzecznika Praw Obywatelskich](#).

W [oświadczeniu](#) po swoim ponownym wyborze Emily O'Reilly podziękowała posłom do Parlamentu Europejskiego za ich szerokie polityczne poparcie oraz zadeklarowała, że nadal będzie „pilnować, aby UE utrzymała najwyższe standardy w zakresie administracji, przejrzystości i zasad etycznych”.

European Ombudsman

Emily O'Reilly has been re-elected by [@Europarl_EN](#) with 320 votes in favour out of 600 votes cast. Her second mandate will last for five years.

Press release <https://europa.eu/!jV79KM>

Emily O'Reilly została ponownie wybrana przez Parlament Europejski: za jej kandydaturą było 320 z 600 głosujących posłów. Jej druga kadencja będzie trwać pięć lat.

Emily O'Reilly: „Przez następne pięć lat będę pilnować, aby UE utrzymała najwyższe standardy w zakresie administracji, przejrzystości i zasad etycznych. Europejczycy tego oczekują i na to zasługują”.

6

Zasoby

6.1 Budżet

Budżet Rzecznika Praw Obywatelskich stanowi oddzielny rozdział budżetu ogólnego Unii Europejskiej. Dzieli się na trzy tytuły. Tytuł 1 obejmuje płace, dodatki oraz inne koszty związane z personelem. Tytuł 2 dotyczy budynków, umeblowania, wyposażenia i innych wydatków operacyjnych. Tytuł 3 obejmuje wydatki związane z wykonywaniem przez instytucję jej ogólnych zadań. W 2019 r. suma przyznanych środków wyniosła 11 496 261 euro.

Aby zapewnić efektywne zarządzanie zasobami, audytor wewnętrzny Rzecznika regularnie sprawdza wewnętrzne systemy kontroli instytucji i operacje finansowe przeprowadzane przez biuro Rzecznika. Podobnie jak inne instytucje UE instytucja Rzecznika Praw Obywatelskich podlega również kontroli Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

6.2 Korzystanie z zasobów

Każdego roku Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje [Roczny plan zarządzania](#), w którym określa się konkretne działania, jakie biuro powinno podjąć, aby zrealizować cele i priorytety pięcioletniej strategii Rzecznika Praw Obywatelskich. „[W stronę 2019 roku](#)” – roczny plan zarządzania na 2019 r. jest piątym planem opartym na tej strategii.

Instytucja zatrudnia wysoko wykwalifikowanych pracowników posługujących się wieloma językami, z zachowaniem równowagi płci na stanowiskach kierowniczych. Dzięki temu może rozpatrywać skargi dotyczące niewłaściwego administrowania w 24 językach urzędowych UE i zwiększać świadomość społeczną w zakresie działalności Rzecznika w całej UE. W 2019 r. w planie zatrudnienia Rzecznika Praw Obywatelskich było 66 stanowisk. Oprócz tego zatrudnionych było 12 pracowników kontraktowych, a doświadczenie zawodowe mogło zdobyć 9 stażystów.

Szczegółowe informacje dotyczące struktury biura Rzecznika Praw Obywatelskich oraz zadań jego różnych działów są dostępne [na stronie internetowej Rzecznika Praw Obywatelskich](#).

Kontakt
z Europejskim
Rzecznikiem
Praw Obywatelskich

Telefon

+33 (0)3 88 17 23 13

E-mail

eo@ombudsman.europa.eu

Nasze biura

Strasbourg

Adres pocztowy

Méiateur européen
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F-67001 Strasbourg Cedex

Adres dla odwiedzających

Bâtiment Václav Havel (HAV)
Allée Spach
F-67070 Strasbourg

Internet

- ombudsman.europa.eu
- twitter.com/EUombudsman
- [instagram.com/euombudsman](https://www.instagram.com/euombudsman)
- [linkedin.com/company/272026](https://www.linkedin.com/company/272026)
- [youtube.com/eotubes](https://www.youtube.com/eotubes)

Bruksela

Adres pocztowy

Méiateur européen
Rue Wiertz
B-1047 Bruxelles

Adres dla odwiedzających

Montoyer-Science (MTS)
30 rue Montoyer
B-1000 Bruxelles

Niniejsze „Sprawozdanie roczne 2019”
opublikowano w internecie pod adresem:
www.ombudsman.europa.eu

© Unia Europejska, 2020

O ile nie wskazano inaczej, wszystkie fotografie i ilustracje:

© Unia Europejska, z wyjątkiem okładki (© MarianVejcik/iStock)

Powielanie do celów edukacyjnych i niekomercyjnych jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Krój pisma: FrutigerNext

Print	ISBN 978-92-9483-142-2	ISSN 1725-9770	doi:10.2869/963397	QK-AA-20-001-PL-C
PDF	ISBN 978-92-9483-075-3	ISSN 1830-6934	doi:10.2869/08767	QK-AA-20-001-PL-N
HTML	ISBN 978-92-9483-080-7	ISSN 1830-6934	doi:10.2869/63920	QK-AA-20-001-PL-Q

Aby otrzymać wersję niniejszej publikacji wydrukowaną
większą czcionką, należy skontaktować się z biurem
Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.